

● ମନୋରଞ୍ଜିନ

ମହାକାବ୍ୟ ଦୁରା ପ୍ରେରିତ ଅଜୟଙ୍କ ଚରିତ୍ର

‘ଭାଗ୍ୟରେଖା’ରେ
ରୋମାଞ୍ଜକର ମୋଡ଼ୁ

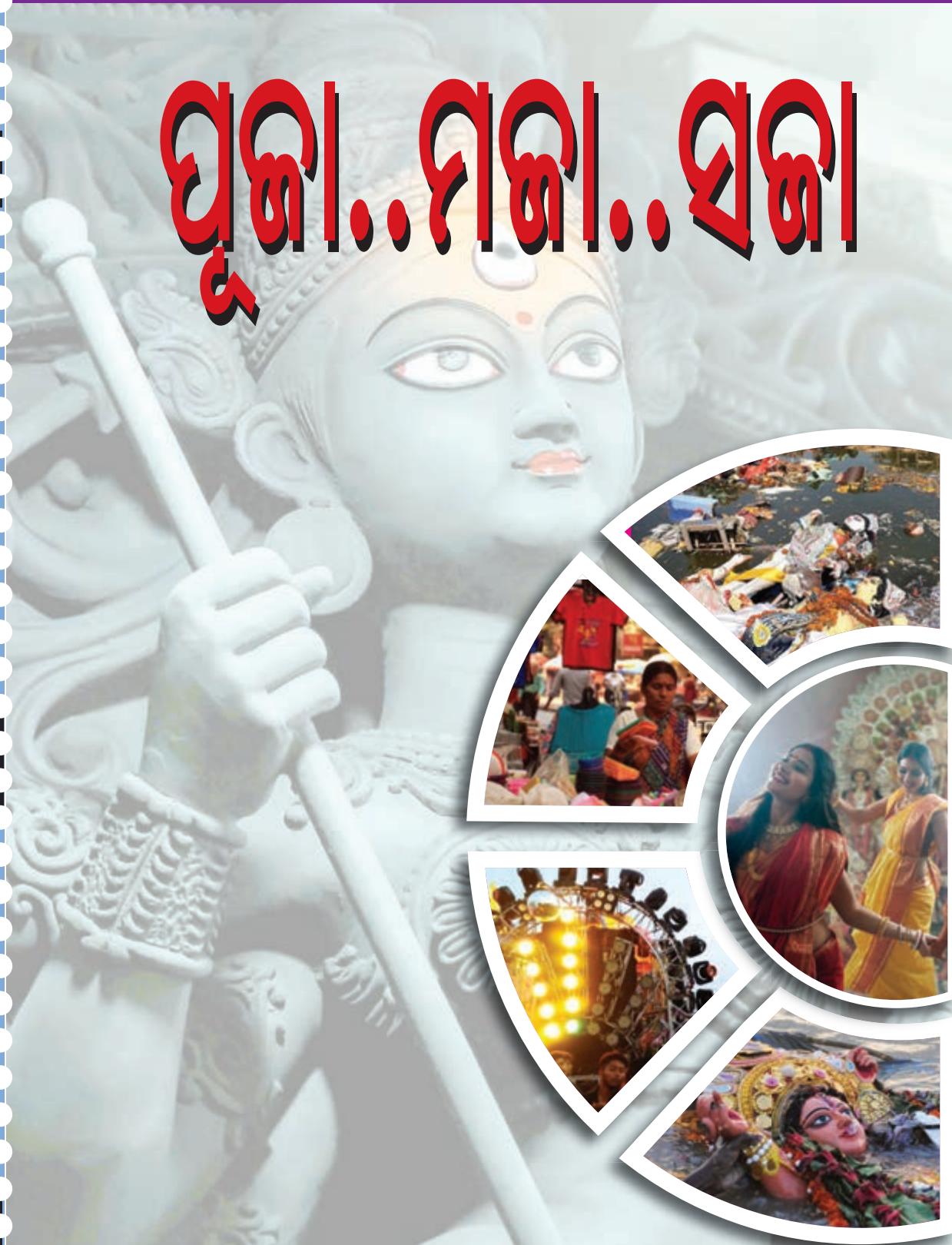
ପ୍ରଥମ ଏଆଇ ଓଡ଼ିଆ ଭିଡ଼ିଓ

ନିତିଦିନ
NITIDIN

ମନ୍ତ୍ର

ର ବି ବା ର ମ୍ୟା ଗା ଜି ନ୍ | ର ବି ବା ର , ୨୯ ସେୟାମ୍ବର , ୨୦୨୪

ପୂଜା..ମତ୍ରା..ସତ୍ତା

ସ୍ଥାମୀ ବିବେକାନନ୍ଦ

ବକ ନରେଷ୍ଟଙ୍କର ଥିଲା କ୍ରିତବିତର ଚେହେରା । ସୁଦର ମଧ୍ୟପଶୀ
ଦ୍ୱାରା ଗଠିତ ବଳିଷ୍ଠ ଶରାର । ମୁଖମଣ୍ଡଳରେ ଉଙ୍କି ମାରୁଥିଲା ସର୍ବଦା
ସହୃଦୟତାର ହସ । ସେ ଥିଲେ ଜଣେ ଦର୍ଶନିକ ସ୍ଵାଭାବର ମିଶି, କିନ୍ତୁ
ଶ୍ରୀ ରାମକୃଷ୍ଣ ଭରିଦେଲେ ପ୍ରେମ ଓ ଭକ୍ତି । ଦର୍ଶନିକ ଝାମୀର ଚେହେରା
ଭିତରେ ପ୍ରେମଭକ୍ତି ଉଥାଳ ତରଙ୍ଗ ପୁଣିହେଲା । ଶେଷରେ ସେ
ମନିମେଳେ ସାକାର ରୂପକୁ, ପ୍ରେମ-ଭକ୍ତି ସୁଧାରସକୁ ଏଥା ସାଜିଲେ
ସର୍ବଶ୍ରେଷ୍ଠ ଭକ୍ତ । ଶ୍ରୀରାଧା ଦର୍ଶନ ମାଧ୍ୟମରେ ଶ୍ରୀ ରାମକୃଷ୍ଣ ସୁବକ
ନରେଷ୍ଟଙ୍କୁ ଚେତାଇ ଦେଲେ ଯେ, ଭଗବାନଙ୍କୁ ନାନା ଭାବରେ ଭଲ
ପାଇବାକୁ ହୁଏ । କାରଣ ସେ ଏକ ହେଲେ ବି ବନ୍ଦୁରୂପେ ସାଧ ଓ ପ୍ରାୟ ।
ବିରାନ୍ତକୁ ସୁଭ୍ରତାବେ ଦେଖ ନାହିଁ । ସମ୍ବନ୍ଧୁ ଯାଚନ ଆଧ୍ୟତ୍ମ ବୋଲି
ମନେ କରନାହିଁ । ଅନୁଭୂତିର ଗାୟତ୍ରୀୟ, ବୈଚିତ୍ର୍ୟ ଓ ଝାଇଦ୍ୟ
ଆବଶ୍ୟକ । ପ୍ରେମ ନ ହେଲେ ପୂର୍ଣ୍ଣତା ପ୍ରାପ୍ତି ହୁଏନାହିଁ । ପୂର୍ଣ୍ଣ ନହେଲେ
ପୂର୍ଣ୍ଣକୁ କିପରି ପାଇ ? ସୁବକ ନରେଷ୍ଟଙ୍କୁ ପୂର୍ଣ୍ଣ କରିବା ପାଇଁ ଥିଲା
ତାଙ୍କର ଏକମାତ୍ର ଲକ୍ଷ୍ୟ ।

ନରେତ୍ରକୁ ଦେଖିବା ଦିନଠାରୁ ସେ ଜାଣିପାରିଛନ୍ତି ଯେ, ଏଇ
ହେବ ତାଙ୍କ ପ୍ରମିତ ବେଦନାର ମୁକ୍ତି ପ୍ରବାହ । ଏହି ଯୁବକ ନେଇଯିବ
ନବ ଭଗୀରଥ ଭଲି ଶଙ୍ଖ ନିନାହେ ତାଙ୍କ ପ୍ରେମର ଗଞ୍ଜାଧାର
ଦିବଦିବାତ୍ତରକୁ, ଦେଶ ଦେଶାତ୍ତରକୁ । କେବଳ ମୁକ୍ତିର ଫେକେତ ନୁହେଁ
- ସେ ତ ଶାସ୍ତ୍ରରେ ଅଛି - ଏହି ଯୁବକ ନେଇଯିବ ଏ ଧାରା ଦୁଃଖ
ଜର୍ଜରତ ଜନତାର ନିକଟକୁ, ଲକ୍ଷ ହୃଦୟର ପ୍ରେମ ବିବନ୍ଦୀ ଶକ୍ତି ସହସ୍ର
ଫେମାଳ ଧାରାରେ । ଯୁବକ ନରେତ୍ର ଥୁଲେ ଶ୍ରୀ ରାମକୃଷ୍ଣଙ୍କ ର ଦୂତନ
ଆହୁପ୍ରକାଶ । ସେ କେବଳ ଶିକ୍ଷ୍ୟ ନୁହେଁ । ସେ ହେବେ, ନିଜ ଆହୁର
ଅଭିବ୍ୟକ୍ତି । ସବୁ ସାଧନାର ଫଳର ସମକ୍ଷକୁ ଭରିଦେବେ ଯୁବକ
ଭିତରେ । ସବୁ ଦର୍ଶନର ପାରବସ୍ଥ ମାନିନେଉ ଯୁବକ । କାନ୍ତିନୀ-କାଞ୍ଚନ
ଭଲି ଦୁର୍ଗଯ ଶତ୍ରୁକୁ ପରାଜିତ କରି ଜିଜିଛନ୍ତି ଏକ ବିରାଟ ଆଧୁନିକ
ରାଜ୍ୟ, ସେହି ରାଜ୍ୟର ସୀମାକୁ ନରେତ୍ର, ନିଜର ଉତ୍ତରାଧିକାରୀ ଭାବେ
ସମସ୍ତ ପୃଥିବୀରେ ବିଶ୍ୱାରିତ କରୁ । ତାହାହିଁ ଥିଲା ତାଙ୍କର ଏକମାତ୍ର ଲକ୍ଷ୍ୟ,
ଯାହା ସମ୍ପତ୍ତି ରୂପେ ଅଭିବ୍ୟକ୍ତ ହେଲା ୧୮୮୪ ଖ୍ରୀଷ୍ଟବୟଦର ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ
ଦିନରେ ।

ଶ୍ରୀ ରାମକୃଷ୍ଣ ଦକ୍ଷିଣାଶ୍ରମ ସ୍ଥିତ ନିଜ କୋଠରେ ବସି

ଜିଶ୍ଵାରଳାପରେ ମଞ୍ଚିତ୍ତି । ଗାଙ୍କୁ ବେଦି ବସିଛନ୍ତି ଅନେକ ଭକ୍ତ । ଯୁଦ୍ଧକ
ନରେନ୍ଦ୍ର ସୋଠରେ ସେଦିନ ଥିଲେ ଉପାୟିତ । ଆଳାପ କରୁଥିଲୁ ବୈଷ୍ଣବ
ଧର୍ମ କଥା ପଡ଼ିଲା । ଶ୍ରୀ ଗୋରାଙ୍ଗଜୀର ଧର୍ମମତ ସମ୍ବନ୍ଧରେ କିମ୍ବର
ଆଲୋକପାତ କରି ବୈଷ୍ଣବ ଧର୍ମର ମୂଳମତ, ‘ଜୀବେ ଦୟା’ କହି ହୋଇ
ଭାବ ସମାଧିରେ ଦ୍ଵୀପିଗଲେ । କିଛି ସମୟ ପରେ ଅର୍ଜୁ ବାହ୍ୟଦଶାରେ
ରହି ନିଜକୁ ସୟେଧନ କରି କହିଲେ, ‘ଜୀବେ ଦୟା ! ଜୀବେ ଦୟା !
ନିର୍ବେଦ୍ୟ ତୁ । ପୃଥ୍ବୀପୁଷ୍ଟରେ ବିଚରଣ କରୁଥାବୁ ତୁ ଏକ ନିର୍ଣ୍ଣାୟ ପୋକ ।
ତୁ ପୁଣି ଅନ୍ୟକୁ ଦୟା କରିବୁ ? ଦୟା ଦେଖେଇବାକୁ ତୁ କିଏ ? ନା-ଏହା
ହୋଇପାରେନା । ଜୀବେ ଦୟା ନୁହେଁ, କୁହ, ଶିବ ଜ୍ଞାନରେ ଜୀବ ସେବା ।’
ନରେନ୍ଦ୍ର ଚମକି ପଡ଼ିଲେ, କି ଚମକାର ଦର୍ଶନ ସତେ !

ଯୁବକ ନରେଷୁଙ୍କର କଣ୍ଠ ଥିଲା । ଶରାରର ସମସ୍ତ ପୁଣ୍ଡି କମିତି
ହେବାକୁ ଲାଗିଲା । ଏକ ଦୂରନ ଥଥେ ଆବିଷ୍ଵାର କଲେ ଶ୍ରୀ ରାମକଣ୍ଠଙ୍କ
ମୁଖିନିଃସୃତ 'ଶିବ ଜ୍ଞାନେ ଜୀବ ସେବା' କେଳପଦ ଶର ମଧ୍ୟରୁ ।
ମାନବର ଆବେଗ ଶୁଣିତ ଚିତ୍ତର ଅନ୍ତର ଗୋଲି ପରିଚିତ ଶୁଷ୍ଟ ଓ
କଠାର ବେବାନ୍ତ ଜ୍ଞାନକୁ ଉତ୍ତିର ଆନନ୍ଦରସ ସହ ଅତି ସୁନ୍ଦରଭାବେ
ମିଶ୍ରଣ କରି ଦେଇପାଇଲେ କିପରି ? ଆହା କି ଚମକାର ବଳିଷ୍ଠ ଦର୍ଶନ !
ବେଦାନ୍ତ ଜ୍ଞାନ ଉପଳବ୍ଧି ପାଇଁ ସାଧକ ସମସ୍ତର ତ୍ୟାଗ କରେ ଏବଂ ନିଜର
ଭାଇବଶ୍ଵ, କୁରୁମୁଖ ଆଧୁନିକ ପଥର ପ୍ରତିବନ୍ଦକ ଭାବି ପଳାଯନ କରେ
ଅରଣ୍ୟକୁ । ଏହା କ'ଣ ଜୟନ୍ୟ ଝାର୍ପରତା ନୁହେଁ ? ଆଜି ମୋର କଣ୍ଠ
ଉଦ୍‌ବ୍ଲିକାତ । ଶିବ ଜ୍ଞାନେ ଜୀବ ସେବା ଦର୍ଶନରେ ଭରି ରହିଛି ବେଦାନ୍ତ
ଜ୍ଞାନ । ଅରଣ୍ୟକୁ ଗମନ କରିବାର ଆବଶ୍ୟକତା ନାହିଁ । କୋଟି କୋଟି
ଜନମ ଯିଏ ପେଣ୍ଠି ପ୍ରରେ ଥାଆନ୍ତୁ, ଯିଏ ପେଣ୍ଠି ପେମାରେ ରହିଥାନ୍ତୁ,
ଯିଏ ପେଣ୍ଠି ଭାବରେ ରହିଥାନ୍ତୁ, ସମସ୍ତେ ଏକ ଜୀବରଙ୍ଗର ଅନ୍ତର ସ୍ଵରୂପ ।
ସେହି ଜୀବର ଜଗତ ହୋଇଛନ୍ତି, ସେହି ଜୀବର ହୋଇଛନ୍ତି ଜୀବ । 'ତୁ
ସ୍ରୀ ଦୁ ପୁମାନ୍ୟ ଦୁ କୁମାର ଉତ ବା କୁମାରୀ, ଦୁ ଜୀର୍ଣ୍ଣ ଦଣ୍ଡନ ବ
ସି, ଦୁ ଜାମେ ଭାବସି ବିଶ୍ଵତୋମୁଖୀ ।' ଭୁମେ ସ୍ରୀ, ଭୁମେ ପୁରୁଷ, ଭୁମେ
ବାଲକ, ଭୁମେ ବାଲିକା, ଭୁମେ ବନ୍ଦ ବଢ଼ିଭରା ଦେଇ ବୁଲୁଅଛ, ଭୁମେ
ଜଗତରେ ଜନ୍ମାଇଛନ୍ତି କରିଛ । ଭୁମେ ଏହିପରିବୁ । ଭୁମେ କି ଅଭୂତ ଜୀବନ୍ତ
ଜାଗର ସତେ ? (ଜ୍ଞାନଶାଖ)

ମୋ-୯୯୩୭୭୨୨୦୩୯

9

ମହାତ୍ମା ! ନିଆ ଭକ୍ତି, ପ୍ରେମ, ଲୁହର ଅଞ୍ଜଳି....

ମହାବ୍ଲାଙ୍ଗ ! ଅଟାତର ସୁର୍ଖ୍ୟ ଦିନମାନଙ୍କରେ ଆମ ପ୍ରାଣିନ ଉଛଳ : ନାନକ,
ଶଙ୍କରାଗାର୍ଯ୍ୟ, ଶ୍ରୀଚେତନ୍ୟଙ୍କ ଭଳି ବିଶ୍ୱଗୁରୁମାନଙ୍କୁ ସେଷାନେ ପାଛୋଟି
ଆଣିଛି । ଆମେ ସେହି ଉଛଳର ହତଭାଗ୍ୟ ଦୟାଦିମାନେ ଆଜି କେବଳ
ଆପଣଙ୍କୁ ହୃଦୟଭରା କୃତଜ୍ଞତା ଜଣାଉଛୁ । ଆପଣଙ୍କ ନିକଟରେ ବାଢ଼ି
ଦେଉଛ ଆମ ଭକ୍ଷି..... ପେମର..... ଲହୁର ଅଞ୍ଚଳି..... ।

୧୯୨୭ ହିସେମ୍ବର ୨୦ରେ କଟକ ପୌରପାଳିକା

ପକ୍ଷରୁ ଏହି ମର୍ମରେ ଭବ୍ୟ ଉଚ୍ଛିତ ହାର୍ଦ୍ଦିକ ସ୍ଥାଗତ
ସମ୍ବନ୍ଧନ ଆପନ କରାଯାଇଥିଲା ବାପୁଜୀଙ୍କୁ ।
ପୌରପାଳିକାର ତଙ୍କାଳାନ ସଭାପତି ଓ
କମିସନରମାନଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ ମହାବ୍ରାଜୁ ସମ୍ବନ୍ଧତ
କରାଯିବା ଅବସରରେ ଯେଉଁ ମାନପତ୍ର ପାଠ ଓ
ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା ତାହା ଥିଲା ସତରେ ଅନନ୍ୟ
ଓ ଅନୁପମ, ଅନେକ ଦୃଷ୍ଟିରୁ । ସେଥିରେ ଲେଖାଥିଲା,
ଉଛଳ ଦେଶର ଏକ ପ୍ରାଚୀନ ମହାନଗର
ଧ୍ୟାବରଣେଷ୍ଟକ ପରିଦର୍ଶନ କରିବକ ଆସିଥାର ମହାତ୍ମା

କଟକ ନଗରାର ସମ୍ପଦ ନାଗରିକ ଓ ଚିକିତ୍ସାକାଙ୍କ୍ଷା ପକ୍ଷରୁ
ଆପଣଙ୍କୁ ସହାଯନ ସ୍ଥାଗତ । କ'ଣ ବା ଦେଲାଗାରିବୁ ଆମେ ଆପଣଙ୍କୁ ?
ଦେବତା ଓ ପଦିତ ପାଶୋଡାନାମଙ୍କ ଭୂମି କୁହାୟାରଥିବା ଏ ଉଚଳ ଦେଶରେ
ଏବେ କେବଳ କଙ୍କାଳ ହଁ ତ ଆପଣଙ୍କ ଦୃଷ୍ଟିରେ ପଡ଼ୁଥିବ । ସାହସ ଓ
ବାରହି ପ୍ରତାକ ବୋଲାରଥିବା ଏ ମାଟିର ସଞ୍ଚାନମାନେ ଏବେ କିପରି ଶକ୍ତି
ଓ ଉତ୍ସାହ ହରାଇ ବସିଛନ୍ତି ତାହା ହଁ ତ ଆପଣଙ୍କ ନଜରରେ ଦିଶୁଥିବ ।
ବିକ୍ରିତିନ ପଥରରେ କଲାର କୋଶାର୍କ ଚଢ଼ିଗେଲି ତାହାକୁ ଜୀବନ୍ୟାସ
ଦେଇପାରଥିବା ଏମାଟିର ମୁପ୍ତି ଓ ଭାସ୍ତର ଶିଳ୍ପୀନାମଙ୍କ ପ୍ରାଣ୍ୟାନ୍ତର୍ଯ୍ୟ କେନିତି

ନିଶ୍ଚର୍ଷ ହୋଇପାଉଛି ତାହା ହୁଁ ଆପଣଙ୍କ ନଜିରରେ ପୁଅସବ। ତେବେବେ
ଉଦ୍‌ବଳନାଟା ପାଇଁ ପ୍ରକଳ୍ପି କିବଳକ ମିଶ୍ରର ଓ କୁର ହେବା ଯୋଗୁଁ ଏପରି
ପରିବାରୀଁ । କେବେଳା ପରିବାରୀଁ ପାଇଁ ପରିବାରୀଁ ଏପରି ପରିବାରୀଁ ।

କାହାର ଧାର୍ଯ୍ୟ ବନ୍ଧୁବାଦୀ ସଜ୍ଜତା ଚିନ୍ତା ଏଥର ଛଟାଇଲା କାହାର ପାଇଁ କାହାର ପାଇଁ

ଅଜି ହଜିଯିବାକ ବସିଛି ।

ମହାତ୍ମାଜୀ ! ଭାରତମାର ସବୁ ସନ୍ତୋଷ ନିଜ ଦେହ
ଡକ୍ଟିକିବାକୁ ପୋକାକ ପାଆନ୍ତି ନାହିଁ ବୋଲି ଜାଣି ଆପଣଙ୍କ
ଆଶ୍ଵ ନଳୁଗ ଖଦୀ ଘୋଟି ଏ ଅଧା ପୋକାକ ଖଦୀ
ଗାଦରକୁ ବରି ମେଳଛନ୍ତି । ଉଛଳର ସନ୍ତୋଷମାନଙ୍କ
ହାଲତ ଦେଖୁଛୁ ଆହୁରି ଦିରିଷସ । ଆପଣ ଯେ ଏ
ଗରିବ ମାନଙ୍କୁ ଅଠି ପାଖରୁ ନିଜ ଆଖରେ ଦେଖୁବାକୁ
ଆସିଛନ୍ତି, ଏକଥା ଆମ ହୃଦୟକୁ ପ୍ରାଣଭୂତ କରୁଛି ।

ଉଦ୍‌ବୁଦ୍ଧି ଦାରୁତ୍ତମ୍ ଆପଣଙ୍କୁ ସ୍ଵପ୍ନରେ ବେବଳିତ କହୁଥିବା
କଥା ଯାହା ଆପଣ କହିଛନ୍ତି, ତାହା ଆମ ପାଇଁ ବଡ଼ ସାହୁର
ଓ ମରୁତ୍ତି କିମ୍ବା ଏ ଦେଶର ଅଗଣିତ ଦୃଷ୍ଟି ସଜାନଙ୍କ ପାଇଁ
ଶୁଣିବାମା । କ'ଣ ବା ଦେଲାପାରିବୁ ଆମେ ଆପଣଙ୍କୁ ? ଜଣାଇଛୁ
ତେରା କୁଞ୍ଜା । ହେ ମହାତ୍ମା ! ନିଆ ଆମ ଉଚିତ, ଉଲପାଇବାର,
..... । ଲାଗିଥାଏ କହେ, ସେ ଦିନ ଅପରାହ୍ନ ପାଞ୍ଚମ ଗାନ୍ଧୀରେ
ପ୍ରସିଦ୍ଧରର ପ୍ରାୟ ୫ହଜାର ଜନସମାଗମକୁ ଉଦ୍‌ବୋଧନ
ପୁଣ୍ୟପୂଜା । ପରେ ପଣ୍ଡିତ କୃତ୍ତିବାସ ନନ୍ଦ ମାନପତ୍ର ପଢିଥିଲେ ।
ବାକୁରେ ମାନପତ୍ରକୁ ସଜାଇ ରଖି ମହାତ୍ମାଙ୍କୁ ସମ୍ପର୍କିତ

ପୁରୁଷ ହିଂହ ଗାନ୍ଧି : ଏତିହାସିକମାନଙ୍କ ମଚରେ ଗାନ୍ଧିଙ୍କ ଉପରେ ପ୍ରଥମ ଓଡ଼ିଆ ଆଲେଖ୍ୟ ବା ରଚନା ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଥିଲା ‘ପୁରୁଷହିଂହ ଗାନ୍ଧି’। ୧୯୧୭ରେ ଉଚ୍ଛଳ ସାହିତ୍ୟରେ ଏହାର ଅନ୍ତାଦକ ବାଣୀ ୧ ବିଶ୍ଵନାଥ କର ଗାନ୍ଧିଙ୍କୁ ‘ନର ଦେବତା’ ରୂପେ ଅଞ୍ଚ୍ୟାନିତ କରି ତାଙ୍କ ଫଣୋ ସହ ଏହି ଲେଖାଟି ଛାପିଥିଲେ।

ପଖାଳକୁ ପୁଣ୍ୟଥା : ହରିଜନ ପଦମୟାତ୍ରା ବେଳେ ଓଡ଼ିଆ କର୍ମୀମାନେ ବଳି ପଡ଼ିଥିବା ପଖାଳ କରି ଖାରଥୁବାର ଦେଖୁ ବାପୁଜୀ ବେଶ ଖୁବି ହୋଇଥିଲେ । ବଳକା ଖାଦ୍ୟ ଜିନିଷ ନଷ୍ଟ ନକରି ସଦବ୍ୟବାହର କରାଯିବାର ଏହା ଉକ୍ତକୁ ବେଳେ ଗୋଟିଏ କେବଳ ବର୍ଷାରେ ।

ଡକ୍ଟିଆ ପଡ଼ି, ଲେଖନ୍ତି ଦୁଇ ପାରୁଥିଲେ : ପୂଣ୍ୟାତ୍ମା ଗୋପବନ୍ଧୁ ଶୌଧୁରାଙ୍କ ଲିଖିଷ୍ଟ ‘ଗାନ୍ଧି ଓ ଉତ୍ତରାଜ୍ୟ’ ରୁ ଜଣାପଡ଼େ, ଗାନ୍ଧିଙ୍କ ଡିଶାରେ ପଦ୍ମାଭାବ, ସଭା ସମାବେଶମାନ କରୁଥିବାବେଳେ ହିମ୍ବାରେ ଭାଷଣ ଦେଉଥିଲେ । ତାଙ୍କ କଥାକୁ ଡିକ୍ଟିଆରେ ଅନୁବାଦ କରି ଲୋକଙ୍କୁ ବୁଝଇ ଦିଆଯାଇଥିଲା । ତାଙ୍କ ଭାଷା ଠିକ୍ ଅନୁଦିତ ହୋଇପାରୁଛି କି ନାହିଁ ତଥା ମଧ୍ୟ ଗାନ୍ଧି ବୁଝିପାରୁଥିଲେ । ଅନୁବାଦ ଯେମିତି ସହଜ ହେବ ସେଥାପାଇଁ ସେ ବେଳେ ବେଳେ କହୁଥିବା ହିଁୟ ଶକ୍ତି ଓ ଭାଷଣର ମୁନରାବୁରି କରିଦେଉଥିଲେ । ପ୍ରତିଶର୍ଦ୍ଦ ବି କହିଦେଉଥିଲେ । ଡିକ୍ଟିଆ ଅନୁବାଦ ଶୁଣି ଶୁଣି ସେ ପ୍ରାୟତଃ ୪ ଡିକ୍ଟିଆ ବୁଝିପାରୁଥିଲେ । ଆତିଥାୟିକ ତକ୍କର ବିଜାଗ ମୋହନ ଦାସଙ୍କ ମତରେ, ଡିଶାରେ ରହିଗା ଜିତରେ ବାପୁଙ୍କୀ ଡିକ୍ଟିଆ ବର୍ଣ୍ଣମାଳ ମଧ୍ୟ ଶିଖୁଥିଲାଇଥିଲେ । ଆଗରୁଡ଼ ବୁଝୁଥିଲେ । ଛବିକ ମଧ୍ୟ ବର୍ଣ୍ଣବୋଧାରୁ ଶିକ୍ଷି ଶିକ୍ଷି ସେ ଡିକ୍ଟିଆ ପଡ଼ିବା ସହ ଲେଖାବାରେ ବି ସମର୍ଥ ହୋଇପାରୁଥିଲେ ।

ଡ.ଅରୁଣତୀ ଦେବୀ, ନିର୍ଦ୍ଦେଶକୀ-ସମ୍ପଦିକୀ, ଆନନ୍ଦାଳ୍ପିନୀ ଅଶୋଭନୀୟଗା
ନିରୋଧ ଆଦୋଳନ, କଟକ, ଦରବାରା : ୯୯୩୭୧୭୨୫୧୦

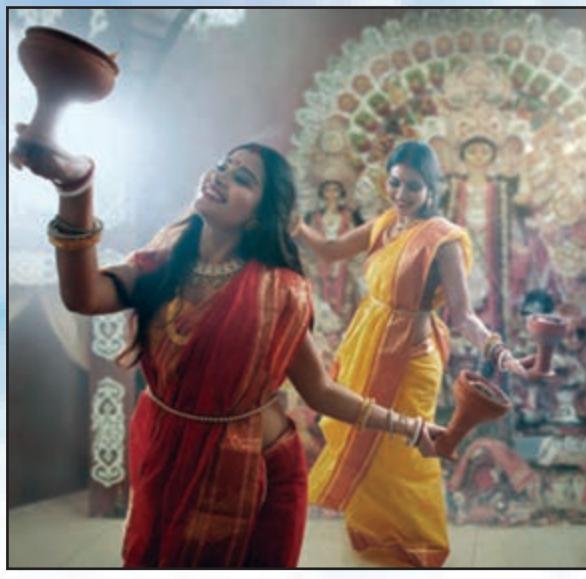

ପୂଜା..ମଜା..ସଜା

ଚାଲିଛି ପାର୍ବତୀର ରତ୍ନ । ପଛକୁ ପଛ ହୋଇ ପଡ଼ୁଛି ବିଭିନ୍ନ ପର୍ବପର୍ବତୀଣୀ । ବାରମାସରେ ତେର ପର୍ବ ପାଳନ କରୁଥିବା ଓଡ଼ିଆଙ୍କ ପାଇଁ ପାର୍ବତୀ ଆସିଲେ, ଆନନ୍ଦ କହିଲେ ନସରେ ! ରାଜ୍ୟର ବିଭିନ୍ନ ସ୍ଥାନରେ ବେଶ ଧୂମଧାମରେ ପାଳିତ ହେବ ଦେବଦେବୀଙ୍କ ପୂଜା । ମନଲୋଭା ତୋରଣ ସାଙ୍ଗକୁ ଆଖୁ ଖୋସି ହୋଇଗଲା ପରି ସାଜସଜ୍ଜାରେ ଚହଟି ଉଠିବ ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ପରିବେଶ । ଏହାସାଙ୍ଗକୁ ଜମିବ ମେଳା ମହୋସବ । ଲୋକେ ବିଭିନ୍ନ ପୂଜା ମଣ୍ଡପ ବୁଲିବା ସହ ମେଳାର ମଜା ମଧ୍ୟ ନେବେ । ପର୍ବପର୍ବତୀ ଓଡ଼ିଆ ଜନଜୀବନ ସହିତ ଜଢ଼ିତ ହୋଇଯାଇଥିବାରୁ କି ଧନୀଙ୍କ ଗରିବ, କେହି ମେଳା ବୁଲିବାର ସୁଯୋଗକୁ ହାତଛଡ଼ା କରି ନଥାନ୍ତି । ପାର୍ବତୀ ରତ୍ନରେ ଗାଁରୁ ସହର ଯାଏ ଲାଗି ରହିଛି ମେଳା ମହୋସବ । ରଙ୍ଗବେରଙ୍ଗର ଆଲୋକମାଳା, ବାଣ ଓ ଆତସବାଜି, ତୋରଣରେ ଚମକି ଉଠିବ ପୂଜାସ୍ଥଳୀ । ଏହା ସହିତ ମେଳାକୁ ରଙ୍ଗିନ କରିବାକୁ ରାମଦୋଳି, ଯାତ୍ରା, ଉଠାଦୋକାନୀଙ୍କ ସହିତ ଖଚାଖଚ ଭିଡ଼ରେ ହଜିଗଲା ପରେ ଲାଗିବ ଯେମିତି ମେଳା ବୁଲିବାର ସାର୍ଥକତା ମିଳିଗଲା । ପୂଜା ସମସ୍ତଙ୍କ ମନରେ ଆନନ୍ଦ ଭରି ଦେଉଥିବାବେଳେ ପାର୍ବତୀ ପଛରେ ରହିଥିବା ପାଇଢ଼ାକୁ କିନ୍ତୁ ଅନେକ କରିଥାନ୍ତି ଅଶଦେଖା । ପୂଜାର ମଜାମସ୍ତି ମଧ୍ୟରେ ଭୁଲି ଯାଇଥାନ୍ତି, ମେଳାର ଆଳରେ ଲଙ୍ଘିଯାଇଥିବା ସୀମା । ପାର୍ବତୀର ମେଳା ଯେତିକି ଆନନ୍ଦ ଦିଏ, ସେତିକି ବି ଦିଏ ତିକ୍ତ ଅନୁଭବ । ମନୋରଞ୍ଜନକୁ ଛାଡ଼ି ଦେଲେ କିଏ ବା ଗୁରୁତ୍ୱ ଦେଉଛି ଜଳ, ଶବ୍ଦ, ବାୟୁ, ଧ୍ୱନି କି ମାନସିକ ପ୍ରଦୂଷଣକୁ, ନା କିଏ ବୁଝିଛି ଗ୍ରାହିକ ସମସ୍ୟାର କଷ୍ଟ, ନା କିଏ ସମାଧାନ କରିପାରିଛି ପାର୍ବତୀ ପରର କୁଡ଼କୁଡ଼ ଆବର୍ଜନା ସମସ୍ୟାକୁ । ସତେତନ ନାଗରିକ ଭାବରେ ପାର୍ବତୀକୁ ପାଇଢ଼ା ନୁହେଁ ବରଂ ସାର୍ବଜନୀନ ପାଳନର ପର୍ବ ଭାବରେ ଗ୍ରହଣ କରିନେବା ଓ ସତେତନ ହେବା...ତାହା ହିଁ ହେବ, ଆମପାଇଁ ମହାପାର୍ବତୀ ।

ବ

ର୍ତ୍ତମାନ ଚାଲିଛି ପାର୍ବତୀର ପର୍ବ । ବିଭିନ୍ନ ପର୍ବପର୍ବତୀ ଭାରତୀୟ ସଂସ୍କରଣ ସହ ଜଡ଼ିତ ହୋଇ ରହିଥିବାରୁ ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ପୂଜାପର୍ଵଶରୀର ପାଳନ ଦେଖୁଗଲୁ । କେଉଁଠି ଗଣେଶ ତ, କେଉଁଠି ଦୂର୍ଗା କି କାଳୀ, ତ କେଉଁଠି ଲକ୍ଷ୍ମୀପୂଜା । ଏମିତି ବିଭିନ୍ନ ସ୍ଥାନରେ ବଦୁତ ଜାନନ୍ଦକରେ ଆତ୍ମର ସହକାରେ ପାଳନ କରାଯାଉଛି । ପାର୍ବତୀ ରତ୍ନରେ ନିଜେ ମଜାମୁଲ ହେବାକୁ ମୁଣ୍ଡ ଗଢ଼ ପୂଜା କରିବା ସହ ଆହୁରି ରଙ୍ଗିନ କରିବାକୁ ତୋରଣ, ଆଲୋକ, ଡିଜେରେ ଜମୁଛି ମାହୋଲ । ବାଣ ଓ ଆତସବାଜି ମଧ୍ୟ ପାର୍ବତୀକୁ ଯେବିଗଲିଛି ଧୂମଧାମର ମାହୋଲକୁ । ଏବୁ ମିଶାଇ ଶୁରୁ ମନୋରଞ୍ଜନର ପାଇଦା ନେଉଛନ୍ତି ଜନସାଧାରଣ । ଏହି ଆନନ୍ଦ ମଧ୍ୟରେ ଦେଖ୍ୟାଇଥାରୁ ନିରାନନ୍ଦକୁ କେହି କଣ କେବେ ଉପଲବ୍ଧ କରିଛନ୍ତି ? ଏହା ପଛରେ ବି ମଣିଷ ସମାଜ ପାଇଁ ବିଭିନ୍ନ ପରିବେଶ ପ୍ରଦୂଷଣକାରୀ କାରକ ଶତ୍ରୁ ହୋଇ ଛିଢ଼ା ହୋଇଛନ୍ତି, ଆମେ ଜାଣିଲେ ବି ଅଞ୍ଜଳା ରଖୁ ବିନା ଭୁଷେପରେ ବାଟ ଗଲିଛନ୍ତି । ସାଧାରଣ ଅଶିକ୍ଷିତଙ୍କ କଥା ଛାଡ଼ି ଦିଅନ୍ତି ଶିକ୍ଷିତମାନେ ବି ଏଥୁପ୍ରତି ଆଦୋ ସତେତନ ନୁହୁଛି । ପାର୍ବତୀରେ ପାଇଢ଼ା ଦେଉଥାର କେତେକ କାରକ ଶତ୍ରୁ ହୋଇ ଛିଢ଼ା ହୋଇଛନ୍ତି ତାହା ଜଣିବା ଓ ତାହାର ପ୍ରତିକାର କରିବାର ସମୟ ବର୍ଷମାନ ଆମ ପାଇଁ । ବେଳ ଥାଉ ଥାର୍ଥାନ ହେବାକୁ ତ ନିଷ୍ଟମ ପଡ଼ିବ !

ପୂଜାକୁ କରୁଛି ବେରଙ୍ଗ-

ପାର୍ବତୀରେ ମୁର୍ଖପୂଜା ପ୍ରାୟ ହିନ୍ଦୁ ସଂସ୍କରଣରେ ରହିଥାଏଇଛି । ମୂର୍ଖ ଯେ ଖାଲି ମାଟିରେ ଗଡ଼ା ଯାଇପାରିବନି ତ, ବରଂ ଏହାକୁ ଆଖୁଦଶୀଆ କରିବାକୁ ରଙ୍ଗ ବି ବୋଲିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ପୂର୍ବରୁ ଯାହା ହେଉଥିଲା ଏବେ ସୁମ ଉନ୍ନତି ହେବା ସହିତ ଅଧିକ ସରସ, ସୁଦର କରିବାକୁ ବିଭିନ୍ନ ରାସାୟନିକ ରଙ୍ଗର ବ୍ୟବହାର ଆହୁରି ଦୂର୍ବିଷ୍ଵାହ ହୋଇପଡ଼ିଛି । ରାସାୟନିକ ରଙ୍ଗ ପ୍ରସ୍ତୁତରେ ବ୍ୟବହାର ହେଉଥିବା ଭାରୀ ଧାରୁ ଯଥା ସୀମା, ପାରଦ, ଜିଳ୍ଲ, ମାଜନିଜ, କ୍ଲେମିଯମ ଅନି ମାରାକୁ ହୋଇପଡ଼ିଛି ମଣିଷ ସମାଜ ପାଇଁ । ଏହା ଜଳରେ ଦ୍ରବ୍ୟକୁ ଭୁବ୍ରତୀ ସହକରେ ହୋଇଥାଏ । ଏହି ଜଳ ବା ଜଳୀୟବନଶ୍ଳକୁ ଖାୟ୍ୟଶ୍ଳକର ସଂସ୍କରଣରେ ଆସୁଥିବା ଜୀବ ଜଗତ ସହିତ ମଣିଷ ବି ସାଧାତିକ ଗୋରାର ଶିକାର ହୋଇଥାଏ । କେବେ କେବେ ମଣିଷ ଜଳ ସହିତ ପ୍ରତ୍ୟେକ ତ କେତେବେଳେ ପରୋକ୍ଷ ସଂସ୍କରଣରେ ଆସି ଦୂଷିତ ଜଳ ବ୍ୟବହାର କରିବାକୁ ବାଧ୍ୟ ହୁଏ । ଯଦି ଜଳି ସୁନ୍ଦର ଏହି ଦୂଷିତ ଜଳ ବ୍ୟବହାରରୁ ବିରତ ହୁଏ, ଖାୟ୍ୟ ଶ୍ଳକର ଶାର୍ଷରେ ରହୁଥିବାରୁ ନିଜ ଅଜାଣତରେ ଏହି ରାସାୟନିକ ପଦାର୍ଥ ବ୍ୟବହାର କରିଥାଏ । ପଳକର କର୍କଟ ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ମାରାକୁ ଗୋଟିଏ ଆଉ ଏକ ମଧ୍ୟମ ଉପରେ ନିର୍ଭରସାଳ ହୋଇଥାଏ । ଏହାକାର ପ୍ରତ୍ୟେକଷ୍ଟର ଜାବଜକୁ ମଧ୍ୟ ମାରାକୁ ଗୋଟିଏ ଶିକାର ହେବା କିଛି ନୁଆ ନୁହେଁ ।

ପଞ୍ଜା ଆବର୍ଜନା ବଡ଼ାଉଛି ଚିନ୍ତା-

ପାବିଶ ପାଇଁ କେବଳ କାହୁଁ କି ମାଟିର ମୁଣ୍ଡ ଦୁହେଁ, ଅନେକ ପ୍ରକାର ଜେବିକ ପଦାର୍ଥର ସାହାଯ୍ୟ ନେବାକୁ ପଡ଼ିଥାଏ । ପୂଜାରେ ବ୍ୟବହାର କରାଯାଉଥିବା ଫୁଲ, ଧୂପ, କର୍ପୁର ଆଦି ପାଣିରେ ମିଶିବା ଦ୍ୱାରା ପଚିଷେତ୍ତି ବ୍ୟାକୁରିଆଜକ ଆଶାତା ବୃଦ୍ଧି ଘଟିଥାଏ । ଏହା ଆବଶ୍ୟକାୟ ପରିମାଣରୁ ଅଧିକ ହେବା ଫଳରେ ଜଳର ଅମ୍ବୁଜନ ପରିମାଣ କମ୍ପ ହୋଇଥାଏ । ଏହି ବ୍ୟାକୁରିଆମାନେ ଜଳର ଅମ୍ବୁଜନ ଶୋଷି ନେଇଥାନ୍ତି । ଫଳରେ ଜଳ ଭିତରେ ଦ୍ରୁଗଭୂତ ଅମ୍ବୁଜନରେ ବଞ୍ଚିଥିବା ମାଛ ଭଳି ଜାବିମାନେ ମୃଦୁୟମୁଖରେ ପଡ଼ନ୍ତି । ଏହାଦ୍ୱାରା ଜଳ ଆହୁରି ଦୂଷିତ ହେବା ସହ ମିଶିଷର ଦରକାରରେ ଆସଥାବା ଜୀବମାନେ ପାଶଭ୍ୟାର କରିଥାନ୍ତି ।

ଅଞ୍ଜେବିକ ଆବର୍ଜନା ମଧ୍ୟରେ ଜିତି, ଥର୍ମୋଳିକ, ଗୁଣ୍ଠଳ ଅଥ ପାରିସ ପ୍ରଭୃତି ଦିଘନ ହୋଇ ପାରୁ ନଥିବାରୁ ପରିବେଶକୁ ପଦ୍ଧତି କରାଯାଏ । ଜେବିକଠରୁ ଅଞ୍ଜେବିକ ପଦାର୍ଥନ୍ତ୍ରିକ ପରିବେଶ ପାଇଁ ବେଶ ହାନିକରକ ବୋଲି ଏବେ ପ୍ରିକକ ସେଥିପାଇଁ ବ୍ୟାନ କରାଯାଇଛି ।

ପ୍ରଦୂଷଣ ବୋର୍ଡର ଏକ ରିପୋର୍ଟ ଅନୁବାରେ ହୁମୁଳ ନଦୀରେ ବିସର୍ଜନ ହେଉଥିବା ୧୪ ହଜାରରୁ ଅଧିକ ମେଡ଼ ବିସର୍ଜନ ହେଉଥିବା କାରଣରୁ ୧୭ ଟଙ୍କ ବାରିସ୍, ଗ୍ରୀଟନ୍, କୃତିମ ରଙ୍ଗ ମିଶିବା ଫଳରେ ଜଳ ପ୍ରଦୂଷିତ ହୋଇଥାଏ । ଏହାରୁ ଭାବରେ ଭାଗାଧାରୁ, ଗ୍ରୀଟ ଓ ଟେଲ ମଧ୍ୟ ଆହୁରି ହାନିକାରକ ହୋଇଥାଏ । ପରିଶ ସମୟରେ ପ୍ରାଚୀ ସହୂରି ବିଲିମନ ଲୋକ ଗଜାରେ ବୁଡ଼ି ପକାଇବା ସହିତ ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାର ଆବର୍ଜନା ଯଥା ଖାଦ୍ୟ, ଫୂଲ, ପତ୍ର ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପୂଜା ସାମଗ୍ରୀ ଥାଏନ୍ତି । ଯାହାଦ୍ୱାରା ଗଜାର ଜଳ ଦୂଷିତ ହେଉଥିବା ସହିତ ମୋଡ଼ ବିସର୍ଜନ ମଧ୍ୟ ଆଉ ଏକ ସମସ୍ୟା ହୋଇ ଛିନ୍ନହୋଇଛି ।

ଆନ୍ଦୋଳିକା ଓ ବାଣ-

ପାର୍ବତୀର ଆତସବାିଳି ଓ ବାଶର ବ୍ୟବହାର ମଧ୍ୟ କମ ଦୁଇଁଛୁଁ । ଏହାଦ୍ୱାରା ସଲଘର ଅକ୍ଷୁଳଙ୍ଗ, ନାଇତ୍ରୋକେନ ଭାଇଅକସାଇତ୍ତ, କାର୍ବନ ମନୋଅକସାଇତ୍ତ ଅଥି ନିର୍ଗତ ହୋଇ ବାସୁରେ ମିଶିବା ଦ୍ୱାରା ବାସୁ ପ୍ରଦୂଷିତ ହୋଇଥାଏ । ଫଳରେ ମଣିଷ ଏହି ପ୍ରଦୂଷିତ ବାସୁଦ୍ୱାରା କର୍କିତ, ଆଜ୍ଞା, ହ୍ରୋକ୍କାଇଟିଥ ଆଦି ଗୋଗ ସୁଷ୍ଠି ହୋଇଥାଏ । ଏହା ମଧ୍ୟ ଛୋଟପିଲାଙ୍କ ଉପରେ ଅଧିକ ପ୍ରଭାବ ପକାଇଥାଏ ।

ସୀମା ଟପୁଛି ଶବ୍ଦ ପ୍ରଦର୍ଶନ-

ପାର୍ବତୀରେ ମାଜକ, ଲାଉଡ଼ ସିର, ଡିଜେ ବଜାଇବା ପାଇଁ ମନୀ ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ଏହା ଯଦି ନିୟମତଃଶ ବାହାରକୁ ଗଲିଯାଏ, ତାହା ମଣିଷ ସମାଜ ପାଇଁ କ୍ଷତି ନିୟମ୍ୟ । ନିୟମାନ୍ତ୍ରୀରେ ୨୫ ଡେସିବଲାରୁ ଅଧିକ ଶରରେ କୌଣସି ଢାଙ୍କବାଜି କିମ୍ବା ତଦନୁରୂପ ଶବ୍ଦ ଉପୁର୍ବିକାରୀ ଯାଏ ବ୍ୟବହାର କରିବା କଥା ନୁହେଁ । ଆଜିକାଳି ପର୍ଵତକୁ ଆହୁରି ଟିକେ ରଜିଲୋ କରିବାକୁ ଶହେରୁ ଅଧିକ ଡେସିବଲାରୁ ଅଧିକ ଶବ୍ଦ ବ୍ୟବହାର କରିବା ନିହାତି ଭାବରେ ପରିବେଶ ପ୍ରତି ପ୍ରଭାବ ପକାଉଛି । ଏହି ଡେସିବଲ୍ ହେଉଛି ତାତ୍କାଳର ପରିମାପକ ଯାହା ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ କରାଯାଇଥିଲେ ସୁଖା କେହି ମାନିବାକୁ ନାଗରି । ଏହା ସିମା ମନୋରଞ୍ଜନ ପାଇଁ ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇପାରିଲା, କିନ୍ତୁ ଲୋକଙ୍କ ଜାନନ ଉପରେ ମଧ୍ୟ ପ୍ରଭାବ ପକାଉଥିବାର ଦେଖାଯାଉଛି । ଅଧିକ ଧନି ଯୋଗୁଁ ଶ୍ରବନ ଶକ୍ତି ହୁଏ, ଉଚ୍ଚ ରକ୍ତଚାପ, ହୃଦୟାତ, ଅନିଦ୍ରା, ମାନସିକ ଅବସାଦ ସୁଷ୍ଟି କରେ ।

ଏଥର ବାଜିବନ୍ଦି ଡିଜେ-

ଡିଜେ କେତେ ଯେ କ୍ଷମିତାରକ, ତାହା ବେଶ ହୃଦୟମଙ୍ଗଳ କରିଥାରିଲେଣି ଲୋକେ । କିନ୍ତି ସୁବଗୋଷ୍ଠା ଡିଜେକୁ ନେଇ ବେଶ ଉପୁକ ଥିବାବେଳେ ପ୍ରାୟ ଉଣାଧୁକେ ଲୋକ ଡିଜେ ବାଜିବାକୁ ପସଦ କରୁ ନାହାନ୍ତି । ଏଥର ସରକାର ଡିଜେ ବାଜିବାକୁ ନେଇ କରିଛନ୍ତି କଟକଶା । ଯେଉଁମାନେ ଏହି ନିୟମ ନମାନିବେ, ସେମାନଙ୍କୁ ସରକାର ଯାବାଢ଼ କରିବେ ବୋଲି କହିଛନ୍ତି । ମାତ୍ର କିନ୍ତି ଲୋକଙ୍କ ଖୁଲ୍ଲମଙ୍ଗଳ ପାଇଁ ଡିଜେ ସିନା ବ୍ୟବହାର କରାଯାଉଛନ୍ତି କିନ୍ତୁ ବହୁତ ଲୋକଙ୍କୁ ପାତ୍ର ଦେଉଛି । ଗୁଁରୁ ସହର ଯାଏ ଏଥର ସରକାର କଢ଼ାକଢ଼ି ଭାବରେ ଡିଜେ ନବାଜିବାକୁ ନେଇ ନିୟମ କରିଛନ୍ତି । ଯେଉଁମାନେ ନିୟମ ଭାଙ୍ଗିବେ, ସେମାନଙ୍କ ବିଗୋଧରେ କଢ଼ା କାର୍ଯ୍ୟନୂଷ୍ଠାନ କରାଯିବ ବୋଲି କହିଛନ୍ତି ।

ବିଶ୍ଵାସ-

ପାର୍ବତୀ ସମୟରେ ଅଧୁନ ବିକୁଳି ଖଣ୍ଡ ହୁଏ । ଏହି ବିକୁଳି ଅଧିକାଶ ତାପକ ବିଦ୍ୟୁତ କେନ୍ଦ୍ରରୁ ଆସିଥାଏ । ତାପକ ବିଦ୍ୟୁତ କେନ୍ଦ୍ରରେ ଏଥପାଇଁ ଅଧୁନ କୋଇଲା ବ୍ୟବହାର ଫଳରେ ମୁଣ୍ଡ ହେଉଥିବା ଅଙ୍ଗରକମ୍ବ ଗ୍ୟାସ ବାୟୁମଣ୍ଡଳରେ ମିଶେ । ଫଳରେ ଏହାହାରା ବାୟୁ ପ୍ରଦୂଷିତ ହେବା ସହିତ ତାପମାତ୍ରା ମଧ୍ୟ ବୃଦ୍ଧି ଘଟିଥାଏ । ଏହା ବ୍ୟତୀତ ପୂଜାମଣ୍ଡଳରେ ଅଧୁନ ହାଇମାକୁ ଲାଇର ବ୍ୟବହାର ଫଳରେ ମଧ୍ୟ ତାପମାତ୍ରା ମଧ୍ୟ ବାୟୁମଣ୍ଡଳରେ ବୃଦ୍ଧି ଘଟାଇଥାଏ ।

ମୁଣ୍ଡବିଦ୍ୟା ଚାର୍ପିକ ସମସ୍ୟା-

ପାବନ୍ଧ ସମୟରେ ଗ୍ରାଫିକ୍ ସମୟା ବହୁଳ ଭାବରେ ଦେଖାଯାଇଥାଏ । ଏହାଦ୍ୱାରା ଅନେକ ଦୂର୍ଘଟଣା ଘଟି ପ୍ରାଣହାନି ଘଟିବା ସହ ରାତ୍ରାଘାତ ଜାମ୍ ଥିବା କାରଣରୁ ଡାକ୍ତରଙ୍ଗାନୀ ଯାଉଥିବା ଶୁଭ୍ରତର ଗୋମାନେ ମଧ୍ୟ ଏହାର ଶିକାର ହୁଅଛି । ଲୋକେ ଉଚ୍ଚବ ମନୀଜାବ ବେଳେ ଅନେକ ଲୋକ ମଧ୍ୟ ମୃଦୁଧୂର ଶିକାର ହୁଅଛି । ଯାଞ୍ଚ ଯାଞ୍ଚ ଧରି ରାତ୍ରାରେ ଗାଡ଼ି ଜାମ ହୋଇ ରହିବା କିମ୍ବା ଗ୍ରାଫିକ୍ ପୋଷଣେ ଝର୍ଣ୍ଣରେ ରହିବା ଦ୍ୱାରା କୋଟି କେତ୍ତି ଜଙ୍ଗାର ଜନ୍ମନ

ପୋଡ଼ିବା ସହ ଯେଉଁ ଅଳ୍ପକାଳୀମ୍ବ ଗ୍ୟାସ ବାସୁନଶ୍ଚଳି ଛାଡ଼ି ଥାଏ , ସେହି କ୍ଷତିର ଭରଣାକୁ ହିସାବ କରିବା ମଧ୍ୟ ମୁଦ୍ରିଲୁ । ପାର୍ବତୀରେ ଗ୍ରାମୀକ ସମସ୍ୟା ପାଇଁ ଅନେକ ସମୟରେ ଦେଶର ଜୁରୁକିଳାନ ସେବା ବାଧାପ୍ରାୟ ହୁଏ ।

ଆମ୍ବୁଲାନ୍ସ୍‌କୁ ଛାଡ଼ୁ ନାହାନ୍ତି ବାଟ-

ଲୋକେ ସିମା ପୂଜା ନାରେ ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକତାକୁ ଆପଣାରହିଛି ବୋଲି କହୁଛନ୍ତି କିନ୍ତୁ ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ମରିଯାଉଛି ମାନବିକତା । ନିଜ ସୁବିଧାକୁ ଏତେ ଦେଖୁଛନ୍ତି ଯେ ମେଳା ବୁଲାକୁ ଅଧିକ ଗୁରୁତ୍ବ ଦେଉଛନ୍ତି ସିମା ଆମ୍ବୁଲାନ୍ସକୁ ବାଟ ଛାଡ଼ିବାକୁ ନାରାଜ । କିନ୍ତୁ ଆପାତତ ମେଳା ବୁଲିବାକୁ ଯାଉଥିବା ଲୋକମାନେ ମାନବିକତା ଦୁଷ୍ଟିରୁ ଆମ୍ବୁଲାନ୍ସକୁ ବାଟ ଛାଡ଼ିଦେବା ଉଚିତ । ପୂଜା ସମୟରେ ଦେଖୁବାକୁ ମିଳୁଛି ଫଳକାପଦ୍ମ ରୋଗୀଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ ଘର୍ଷଣ ଘର୍ଷଣରେ ଅଟକିବାକୁ ପଢୁଛି । ଏହି ଭିତ୍ତି ମଧ୍ୟରେ ମଧ୍ୟ ଅନେକଙ୍କ ଜୀବନ ଗଲିଯାଉଛି । ଏଣ୍ଠୁ ପୂଜାରେ ମଜା ଉଠାଉଥିବା ବ୍ୟକ୍ତି ଆମ୍ବୁଲାନ୍ସକୁ ବାଟ ଛାଡ଼ିଦେବା ଉଚିତ ।

ପ୍ରତିଯୋଗୀ ମନୋଭାବରେ କଳି ପଡ଼ୁଛନ୍ତି ବୋକାନୀ-
କେଉଁ କମିଟି କିଭାଲି ମେଡ଼ ପ୍ରାସ୍ତୁତ କରିବ । କେତେ ଟଙ୍କା ବଜେଇଁ ରହିବ ।
କେଉଁ ରାଜ୍ୟରୁ କରିଗର ଆସି ମେଡ଼ ଓ ଗୋରଣ ସଜାଇବେ । ଏଭଳି
ଅନେକ କମିଟି ପ୍ରତିଯୋଗିତା ମନ ନେଇ କେତେ ଭଲ କରିପାରିବେ,
କସରର ଗଲିଆଖ । ଏଥୁପାଇଁ ବଜେଇଁ ପ୍ରାସ୍ତୁତ ହୁଏ । ଏହି ବଜେଗର ଭାର
ବେହିବାକୁ ପଢ଼ିଥାଏ ଯଠାଦୋକାନୀ ଠାରୁ ଆରମ୍ଭ କରି ବିଭିନ୍ନ ବ୍ୟକ୍ତିଗତିକ
ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ ଯାଏ । ପ୍ରତିବର୍ଷ ଗଦାର ପଣିମାଣ ଯେଉଁପାଇଁ ବହୁଧାଏ ସିନା କମ୍ପୁ
ନାଥା । ଗୋଚରପଟେ ପୂଜା କମିଟିର ପ୍ରତିଯୋଗୀ ମନୋଭାବ ଓ ଅନ୍ୟପଟେ
ପଞ୍ଜା କମିଟିର ଆଖାପାଖରେ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ କରିଥାଏ ଲୋକେ ।

ବଳି ପ୍ରଥା-

ପାର୍ବତୀ ସମୟରେ ଅନେକ ଛୁନରେ ବଳି ପ୍ରଥାର ପରମଗା ରହିଛି । ଆଧୁନିକ ସମାଜରେ ଏହାକୁ କୁଞ୍ଚାର ଓ ଅଷଦିଶ୍ଵାସ ଭାବରେ ଗଣାଇଛଥିଲେ ବିମଣିଷ କିନ୍ତୁ ଏହାକୁ କଳ୍ପନା ରଖିଛି । ଅନେକ ଛୁନରେ ବଳି ପ୍ରଥାର ସାଧାରଣ ଲୋକଙ୍କ ସମର୍ଥନ ରହୁଥିବା କାରଣରୁ ପ୍ରଶାସନ ଯେତେ ନିଯମ କଲେ ବିପଳ ହୋଇଛି । ଏହା କିନ୍ତୁ ସାମାଜିକ ବ୍ୟବସ୍ଥା ପାଇଁ କଳକ ସଦୃଶ । ଆଜି ବି ସେମିତି ଅନେକ ବିଗୋଧ, କଟକଣା ସତ୍ତ୍ଵେ ବି ରକ୍ତରଞ୍ଜିତ ମାଣିକେଶ୍ଵରୀ ପାଠୀ । ଭାରତର ଏମିତି ଅନେକ ଛୁନ ରହିଛି, ଯେଉଁଠି ଶୁଣିର ପରମଗା ଅଭ୍ୟାସତ ରହିଛି ।

ସାଂସ୍କରିକ ଅବକ୍ଷୟ-

ପାର୍ବତୀ ନାରେ ମଧ୍ୟ ସମାଜରେ ସାଂସ୍କୃତିକ ଅବସମ୍ପଦ ଘଟିଛି । ଏହି ଘଟଣା ଅନେକ ଶିକ୍ଷିତ, ସାଂସ୍କୃତିକପ୍ରେମୀ, ବୁଦ୍ଧିଜୀବୀଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ ଆଘାତ ଦେଇଛି । ପାର୍ବତୀ ନାରେ ଉଦ୍‌ଧରଣ ନୃତ୍ୟ ପରିବେଶନ, ମେଲୋଡ଼ିରେ ଅଶ୍ଵାଳ ନୃତ୍ୟ, ଡିଜେ ବଜାର ଦ୍ୱାରକିବେଧ ଗାଁଚର ତାଳେ ଝୁମିବା ବଢ଼ ଅସମ୍ଭବ ହୋଇପଡ଼ିଛି । ଲୋକଙ୍କ ମନରେ ଭଜି ଭାବନା କମ ବରଂ ମନୋରଜ୍ଞନର ଖୋରାକ ଏହିସୁରୁ ମାଧ୍ୟମ ଯୋଗାଇ ପାରିଛି । ସବୁରୁ ବଢ଼ ବ୍ୟାପାର ହେଉଛି ଭାଷାନୀ ପରମନା, ଯାହା ଫଳରେ ଜାନପଦା ଢିଲେ ଥାଇଷ ଓ ଅଶ୍ଵାଳ ଗାଁଚରେ ନିର୍ବିଚାର ମହିଳାମାନେ ବି ଦ୍ୱିଧାବାଧ କରୁନାହାନ୍ତି । ଏହାଦ୍ୱାରା ଆମେ ଆମର ସାଂସ୍କୃତି ଓ ପରମଗାନ୍ତ ଭୂଲିଯାଇଛେ, ତାହା ତ ସତ କିନ୍ତୁ ଆମର ପରବର୍ତ୍ତୀ ପିତୃଙ୍କୁ ସମ୍ମାନ ଶିଖାଇବାକୁ ଆର ଆମପାଞ୍ଚରେ କିଛି ରାହା

ପତ୍ର ୧ ପାଞ୍ଚମ ପତ୍ର

ଏଥର ତିଜେ ସହିତ ମଦ ଓ ପୁଣିକ ମୁକ୍ତ କରିବାକୁ ସରକାରଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ
ନିଶ୍ଚିନ୍ତି ବିଆସାବାହି ମନ୍ତ୍ରାଲୟର ବ୍ୟବହାର ଦୋଷପରିବ ଗାନ୍ଧି ରାଜୀ ମନ୍ତ୍ରୀ

ପରିସର ମଧ୍ୟରେ କେହି ମଦ୍ୟପାନ କରିପାରିବେ ନାହିଁ । ଏଥୁ ପ୍ରତ୍ୟେକ କମିଟିକୁ ଏ ବାବଦରେ ଅବଶ୍ୟକ କରାଯାଇଛି । ମଦ୍ୟପାନ କଲାପିନ୍ଦିରେ କମିଶନରେ ପୋଲିସ ପକ୍ଷରୁ ଏକ ଶପଥପାଠ ପ୍ରତ୍ୟେକ ପୂଜା ମଣ୍ଡପରେ ଲଗାଇବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦିଆଯାଇଛି । ପୂଜା ପରିସରରେ ଶାନ୍ତିଶୁଙ୍ଗଳା ବଜାଯି ରଖିବା ସହିତ କିଭକି ସାହିକ ଚିତ୍ରାଧାରାରେ ସମସ୍ତେ ପୂଜା ଉପଭୋଗ କରିପାରିବେ, ସେଥିପାଇଁ ମଦ୍ୟପାନ ନକରିବାକୁ ଶପଥପାଠ କରିବାକୁ ପୂଜକଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ କୁହାଯାଇଛି । ମଦ୍ୟପାନ କରି ଯେମନି କେହି

ଚାନ୍ଦା ପାଇଁ କଢ଼ା କଟକଣା, ମାନ୍ଦୁଛି କିଏ ?
ସରକାର ପ୍ରତିବର୍ଷ କୁଳମ କରି ଗାଁ ଆଦୟକୁ ମନା କରୁଥିଲେ ବି କେହି ଏ ନିଯମ ପାଳନ କରୁ ନାହାନ୍ତି । ଗାଁ ଦେଉଥିବା ଓ ନେଉଥିବା ଲୋକଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଏହି କଥା ସାମିତ ଥିବାରୁ କୌଣସି ପ୍ରଶାସନିକ ଛାଟ ନାହାନ୍ତି । ଗାଁ ଦେଉଥିବା ଲୋକରି ଅସାଧାରଣ ଓ ଗାଁ ନେଇ ଲୋକଙ୍କର ପରାକ୍ରମତା ଭିତରେ ପୂଜାର ବୁଝମଣା ହୁଏ । ଦେଖାଯାଏ, ବହୁ ଆଢ଼ମରେ ପୂଜା କରୁଥିବା କମିଟିମାନେ ବିଭିନ୍ନ ବ୍ୟବସାୟିକ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନଠାରୁ ଆରମ୍ଭ କରି ଛୋଟ ଠେଲେ ଗୋକାନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ମୋଟ ଅଙ୍କର ଗାଁ ଆଦୟ କରନ୍ତି, ଯାହା ସାମର୍ଥ୍ୟ ଠାରୁ ଅଧିକ ଥାଏ । ଯେଉଁମାନେ ଗାଁ ଦିଅନ୍ତି, ସେମାନେ ଛୋଟବଡ଼ ବେପାର କରୁଥିବା କାରଣରୁ

ମୁହଁ ଖୋଲିବାକୁ ନାହିଁ ନାହାନ୍ତି । ଯେତେ ବାଧୁଲେ ବି ବାଧ୍ୟରେ ଦିଅନ୍ତି ସିନା ସେମାନଙ୍କର ଆନ୍ତରିକତା ନାହାନ୍ତି । ଗାଁ ପାଇଁ ସରକାରୀ ଭାବରେ କଟକଣା ଥିଲେ ବି ଏକଥାକୁ ଦେଉଥିବା ଲୋକ ଓ ନେଉଥିବା ଲୋକ କେହି ପାଳନ କରନ୍ତି ନାହିଁ ।

କାମ ସରିଲେ ସବୁ ପର-

ସବୁରୁ ବଡ଼ ଦୁଃଖର କଥା ହେଲା, ସ୍ଵର୍ଗ ଭାରତର ଦ୍ଵିତୀୟ ପିରୁଥିବା ବିଭିନ୍ନ ବ୍ୟକ୍ତି, ସଂଗଠନ କିନ୍ତୁ ଏହି ଦିଗରେ ସତେତନ ନୁହନ୍ତି । ନା ପୂଜା କମିଟି ନା ସାଧାରଣମୋକ.. କେହି ବି ଏଦିଗରେ ସତେତନ ହେଉନାହାନ୍ତି । ପାର୍ବତୀ ସମୟରେ ପୂଜା ପ୍ରକ୍ରିୟାକରଣ ନିମନ୍ତେ ବ୍ୟବହାର ଜିନିଷ ଠାରୁ ପୁଣି ମୋଳାରେ ଶାନ୍ତିପଦାର୍ଥର ଅଳ୍ପା ମୋଟ, କପ, କାଗଜ, ତୁଳା, ପଲିଥିନ ସବୁ ଗବା ହୋଇ ପଡ଼ିଥିଲେ ବି କାହାର ନଜର ଏଥିପ୍ରତି ନାହାନ୍ତି । ବାହା ସରିଲେ ବେଦୀ ମୁହଁ ପୋଡ଼ା ଭଲି ସମସ୍ତେ ଗଲିଯାଇଥାନ୍ତି । ଜନମହଳ ଆତ ସିନା ନାହାନ୍ତି, ହେଲେ ଯେଉଁ ଆବର୍ଜନାର ପୋଡ଼ି ପଢ଼ିଥାଏ ପଢ଼ିଆ, ତାକୁ ସପାକରିବାକୁ କିନ୍ତୁ କେହି ନାହାନ୍ତି । ଯେତେ ସ୍ଵର୍ଗ ଭାବର ଅଭିଯାନ କଲେ କଣ ହେବ, ଏଇଟି କିନ୍ତୁ ସବୁ ଫେଲୁ ।

ଭେଜାଳ ଖାଦ୍ୟକୁ ଡର-

ପୂଜାରେ ବୁଲିବା ଓ ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାର ଖାଦ୍ୟ ଖାଇବାର ଲୋଭ ମଧ୍ୟ ବିଭିନ୍ନ ପରପରବାଣରେ ଯୋଡ଼ି ହୋଇ ରହିଥାଏ । କିଏ ରୂପରୂପ ତ କି କଗ୍ନ, କିଏ ପାଷାନ୍ତର ତ କିଏ ଆଇସକ୍ରିମ ... ଏମନ୍ତି ବୁଲିବୁଲି ଖାଇବାର ମଜା କିନ୍ତୁ ଚିକେ ନିଆଗା । ସପରିବାର ଯିବା, ପୂଜା ବୁଲିବା ଓ ଭିନ୍ନଭିନ୍ନ ନିଜ ମନଲାଞ୍ଛ ଖାଦ୍ୟ ଖାଇବା ଦେଖାଯାଇଥାଏ । ଏହାର ଅନେକ ପାଇଦା ନେଇଥାନ୍ତି ଅସାଧୁ ବେପାରା । ଅଧିକ ଲାଭ ଆଶାରେ ଭେଜାଳ ଓ ବାନ୍ଧ ଖାଦ୍ୟ ଲୋକଙ୍କୁ ଦେବାରେ ପରାଇ ନାହାନ୍ତି । ବିଶେଷକରି ଏହି ମୋଳା ମହୋବରେ ଭିତ୍ତି ଦେଖୁ ଅପରିଷାର ତଥା ଭେଜାଳ ଖାଦ୍ୟ ଦେଇଥାନ୍ତି । ଏହାପଳରେ ନାନାପ୍ରକାର ସ୍ବାସ୍ଥ୍ୟଗତ ସମାସ୍ୟା ଦେଖାଯାଇଥାଏ । ପୂଜା ବଜାରରେ ଏଥରୁ ପ୍ରତି କଟକଣା ରହିବା ଦରକାର । ଯେଉଁମାନେ ମୋଳା ବୁଲିବାକୁ ଯାଉଛନ୍ତି, ଲୋଡ଼ରେ ନୁହେଁ ବରଂ ଖାଦ୍ୟର ମାନ ଦେଖୁ ଖାଇବା ଦରକାର ।

ଆବଶ୍ୟକ ସତେତନତା-

-ଯେଉଁ ପୂଜା କମିଟିମାନେ ରାସାୟନିକ ରଙ୍ଗ ବ୍ୟବହାର କରୁଛନ୍ତି ଯଦି ଡ୍ରାଇଵ କଲାର କିମ୍ବା ହର୍ବାଲ କଲାର ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତେ, ପରିବେଶ ପ୍ରଦୂଷିତ ହୁଅଥା ନାହିଁ । -ମୁହଁ ଗଢ଼ିବା ପାଇଁ ବହୁତ ଅନୁଷ୍ଠାନ ପ୍ରକାର ଅନ୍ତର୍ଭାବ ବ୍ୟବହାର କରିବା ବ୍ୟବହାର କରିବା ବିଭିନ୍ନ କିମ୍ବା ସିଲକ ଶାତି ବ୍ୟବହାର କରିବା ଦରକାର । - ପ୍ରାଣିକ ଘେର୍ ବଦଳରେ କଦଳୀ ପତ୍ର, ଶାଳପତ୍ର କିମ୍ବା ମାଟିପାତ୍ର ବ୍ୟବହାର କରିବା ଜରୁରୀ । -ମୁହଁ ବିସର୍ଜନ ପାଇଁ ପଲିଷ୍ଟର କିମ୍ବା ସିଲକ ଶାତି ବ୍ୟବହାର କରିବା ବଦଳରେ କଟନ୍ କିମ୍ବା ସିଲକ ଶାତି ବ୍ୟବହାର କରିବା ଦରକାର । - -ପ୍ରାଣିକ ଘେର୍ ବଦଳରେ କଦଳୀ ପତ୍ର, ଶାଳପତ୍ର କିମ୍ବା ମାଟିପାତ୍ର ବ୍ୟବହାର କରିବା ଜରୁରୀ ।

፩፭፻፭

ଦ୍ଵିତୀୟ ଛାତ୍ରଶକ୍ତି ରାଜ୍ୟ ସାମାରେ ଅବସ୍ଥାରେ ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଥାଏ ସହରଣ୍ଟିଏ ।
ବରଗଡ଼ ଜିଲ୍ଲା ସଦର ମହିକୁଳାରୁ ୪୦ କି.ମି. ଦୂର ଜାତୀୟ ରାଜପଥ
ଧାରରେ ପଡ଼େ ସୋହେଲା ବୁକ । ଜାତୀୟ ରାଜପଥରୁ ଓନ୍ଧୁଳ ସୋହେଲା
ଠାରୁ ବାମ ପଟେ ୧୯ କି.ମି. ପକ୍ଷ କଣ୍ଠ ଗାଁ ସତ୍ତକ ଅତିକ୍ରମ ପରେ ପଡ଼େ
'ପାଶିମୋରା' ଗାଁ । ବିଶ୍ୱାସ୍ତ ଧାନକ୍ଷେତ୍ର, ଗ୍ରାମ୍ୟ ଜଙ୍ଗଳ ପରିବେଶିତ
ପାଶିମୋରା ଗାଁ ପରିବେଶ ବେଶ ମନୋରମ । ବାଗବରଣ ବେଶ ଶାକ ।
ଗାଁରେ ପଥଞ୍ଚଲେ ପ୍ରଥମେ ଭେଟ ହୃଦ ଗାନ୍ଧିଜୀଙ୍କ ସହ । ଗାଁ ଦାଣ୍ଡ ଲାଘାର
ଦୋ' ଛିକିରେ ଏକ ମଣ୍ଡପରେ ସ୍ଥାପିତ ହୋଇଛି ଗାନ୍ଧିଜୀଙ୍କ ପ୍ରତିମୂର୍ତ୍ତି ।
ସାମାରେ ରହିଛି ସ୍ଥିତିପାଠ । କେବଳ ମୁଣ୍ଡପାଠ ଦୁହେଁ, ଏହା ପାଶିମୋରା
ଗାଁର ସ୍ଵର୍ଣ୍ଣଭ ଲତିହାସର ମୁକ୍ତସାକ୍ଷ । ଛୋଟ ପାଚେରା ଘୋରା ସ୍ଥାଧାନତା
ଦ୍ୱାରାମା ସ୍ଥିତିପାଠ । ଏହା ଭିତରେ ନିର୍ମିତ ହୋଇଛି ନିରାଢ଼ମ୍ଭର ଶୈଳୀର
ଅଳ୍ପ ଉଚିତର ମୁଣ୍ଡପାଠ । ମୁଣ୍ଡ ପାଠର ମରିରେ ଥୁବା ଏଇ ପ୍ରମୁଖରେ
ରହିଛି ଏକ ପ୍ରସ୍ତର
ଫଳକ ।

ଜେଲରେ ଥିବା ପାଣିମୋରା
ଷ୍ଟଗ୍ରାମୀମାନେ ମୁକ୍ତ ହେଲେ କିନ୍ତୁ ଭୁଲିଲେ
ନହିଁ ଗାନ୍ଧିଜୀଙ୍କୁ ଏବଂ ତାଙ୍କ ଆଦରଶକୁ । ଗାଁ
ପାଳଟିଗଲା ଗାନ୍ଧିଜୀଙ୍କ ଚନ୍ଦାତ୍ମକ କର୍ମ୍ୟର
ପ୍ରୟୋଗଶାଳା । ପାଣିମୋରା ସ୍ଵାଧୀନତା
ଷ୍ଟଗ୍ରାମୀଙ୍କ ପାଇଁ ପ୍ରସିଦ୍ଧ ଅର୍ଜନ କରିଥିଲା ।
୧୯୪୮ରୁ ୧୯୪୫ ମଧ୍ୟରେ ଆଗର୍ୟ
ହରିହର ଏଠାକୁ ଆସି ଗାଁ ଲୋକଙ୍କୁ
ସର୍ବୋଦୟ ଭାବଧାରାରେ ଅନୁପ୍ରାଣୀତ
କରିଥିଲେ । ଗାଁ ମୁଣ୍ଡରେ ଥିବା ଆଗର୍ୟ
ସାଗର ସରୋବର ଏଇ କଥା ଆଜି ବି ମନେ
ପକାଇଦିଏ । ସେହି ସମୟରେ ପାଣିମୋରା
ଗାଁର ନାମ ଆଗର୍ୟପୂର ଭାବେ ପରିଚିତ
ଥିଲା । ପାଣିମୋରା ଏକ ବଡ଼ ଗାଁ । ଏକଦି
ତୋରଙ୍ଗଣ୍ୟା X ନଳାରିର ଅମ୍ବାଳ ।

ରେ ଭୋଟର ସଂଖ୍ୟା ୨୨ ଶହ
। ଶିକ୍ଷିକୁ ଫେଲା ୧୦

ପ୍ରତିଶତରୁ ଅଧିକ । ଗାଁର କେହିସ୍ତଳରେ ରହିଛି
ଜଗନ୍ନାଥ ମଦିର । ମଦିରରେ ପୂଜା ସହିତ
ପଢ଼ିଦିନ ସକାଳେ ଅନୁଷ୍ଠାନିକ ହୁଏ ଗାନ୍ଧିଜୀଙ୍କ
ଲାଗି ପ୍ରଥମା ସଭା । ଯେଉଁଦିନ ଗାନ୍ଧିଜୀଙ୍କ
ମହାପ୍ରୟାଣ ହେଲା, ସେହିଦିନରୁ ଗାଁ
ଲୋକ ଏକାଠି ହୋଇ ଏଠାରେ ପ୍ରଥମା
କରିଆସୁଛନ୍ତି । ସକାଳ ଉଦ୍‌ବିତବ୍ବ

ଗାନ୍ଧୀ ମଣିଷଙ୍କ ଗଁ ‘ପାଣିମୋରା’

ବାଦ୍ୟ ବଜାର ଗୀ ଲୋକଙ୍କୁ ପାର୍ଥନାର
ସମିଲି ହେବାକୁ ସୁଗର ଦିଆଯାଇଥାଏ
। ଗାନ୍ଧିଜୀଙ୍କ ମହାପ୍ରୟାଣ ଠରୁ ଗୀ
ମୁଣ୍ଡରେ ଥୁଳା ମହାତ୍ମା ଗାନ୍ଧିଜୀଙ୍କ ପ୍ରତିମୁଣ୍ଡର
ନିକଟରେ ପ୍ରତି ଶୁଭ୍ରାଵର ସନ୍ଧ୍ୟାରେ ସମେବେ
ପାର୍ଥନା ଅନୁଷ୍ଠିତ ହୋଇଆସୁଛି । ଅନ୍ୟପକ୍ଷରେ
ଦିନୋବା ଭାବେଙ୍କ ଭୂତନ ଆସୋକନରେ
ଶିମୋରାବାସୀ ନେଇଥୁଲେ ସକ୍ଷିପ୍ତ ଭୂମିକା ।

୧ ୯ ଶତାବ୍ଦୀରେ ପାଣିମୋରାକୁ ଗ୍ରାମଦାନ ଭାବେ ଘୋଷଣା କରାଯାଇଥିଲା । ଏହି ସମୟରେ ସବୁ ବିନୋବା ନିଜର ସମୟରେ ସବୁ ବିନୋବା ନିଜର ସମସ୍ତ ଗ୍ରାମ ବାଟିଲ କରି ପାଣିମୋରା ଗାଁକୁ ଆସିଥିଲେ । ଏହି ଗ୍ରାମର ଚମଳେ ଘାଟିରେ ଜଣେ କୁଣ୍ଡାତ ଦୟୁମ୍ୟ ବିନୋବାଜାଙ୍ଗ ପାଦ ଲେ ଆଉ ସମ୍ପର୍କ କରିଥିଲେ । ଦେଶ ସାଧାନଙ୍କ ପାପିର ସାବେ ଛଅ

ଦଶକ ପରେ ବି ପାଣିମୋରାରେ ଗାନ୍ଧିଜୀଙ୍କ ଆଦର୍ଶର ଅନୁସରଣ ଦେଖୁବାକୁ ମିଳେ ।

ଣୀଙ୍କଣ ଯୁବକ ସଂଗ୍ରାମୀ ଗାନ୍ଧିଜୀଙ୍କ ‘ଭାରତାତ୍ତ୍ଵ’ ଆହ୍ଵାନରେ ସହମତ ହୋଇ ଏଇ ଗାଁରୁ ବାହାରି ସ୍ଵାଧୀନତା ସଂଗ୍ରାମରେ ଖାସ ଦେଲିଥୁଲେ । ପୋଲିସର କ୍ରାନ୍ତି ସାଙ୍ଗକୁ କାରାବରଣ, ତେବେ ବି ଗାନ୍ଧିଜୀଙ୍କ ଆଦର୍ଶ ଓ ଆଦେଶରୁ ନିର୍ଭରି ମେଳ ନଥୁଲେ ଏମାନେ । ସ୍ଵାଧୀନତା ଉତ୍ତିହାସରେ ଏମାନେ ରଚିଥୁଲେ ଭିନ୍ନ ଅଧ୍ୟାତ୍ମିକ ଏବଂ ଆଗର୍ଯ୍ୟ ହିତିହିତ । ଭାରତାୟ ସ୍ଵାଧୀନତା

ଫଳାମରେ ସ୍ଵତତ୍ତ୍ବ ପ୍ରସିଦ୍ଧ ପାଇଥିବା ଏଇ ଗାଁ ହେଉଛି ଆମ ଓଡ଼ିଶାର
ବରଗଡ଼ ଜିଲ୍ଲା ଅଞ୍ଚଳରେ ‘ପାଶିମୋର’ । ଗାଁଟ ଥିଲା ଗାନ୍ଧିଜୀଙ୍କ ସ୍ମାଧାନତା
ଫଳାମର ଅନ୍ଧମ୍ୟ ପଯୋମାଶାଳ ।

ଗାମ, କୃଷ୍ଣ କି ଶିବ ନୁହେଁ, ଏଠି ଗାନ୍ଧୀ ମନ୍ଦିର ବସୁଛି ପ୍ରାର୍ଥନା ସତା,
ଶୁଭ୍ରାତା ଗାନ୍ଧୀମାନ୍ଦ୍ର ଓ ଗାନ୍ଧୀଧନ

ମନ୍ଦିରରେ ଦେବାଦେବ ଦୁହେଁ ପୁଜା ପାଉଛନ୍ତି ଏ ଦେଶର ପୂଜ୍ୟ
ଜନନୀୟକ । ଜାତିର ଜନକ, ସିଙ୍କ ପ୍ରିୟ ବାପୁଜା । ସର୍ବଦିଦିତ ମହାତ୍ମା
। ସମ୍ବଲପୁର ସହର ଉତ୍କଷ୍ଟରେ ଥିବା ଭାଗାତୋରେ ଦେଖୁଣାକୁ ମିଳେ ଏହି
ଗାନ୍ଧୀ ମନ୍ଦିର । ମନ୍ଦିରରେ ଗାନ୍ଧିଜୀଙ୍କୁ ପୁଜା କରାଯାଏ । ମନ୍ଦିରରେ ସ୍ଵତତ୍ତ୍ଵ
ପୁଜାମାତି ରହିଛି । ଠକୁର ପହୁଚୁ ପଡ଼ିବା ଓ ଖେଳିବା ଠାର ରାତିନିତି ବି
ଚାଲେ ଦୈନିକିନ । ବୃଦ୍ଧା, ନନ୍ଦିଆ, ଖଳ ଅନ୍ଧି ଦୁଇଓଳି ଭୋଗ ଲାଗେ ।

ପ୍ରତିମାଙ୍କ ପାଖରେ ପ୍ରତିଦନମ 'ରହୁପତ ଗୟବ
ରାଜମାନ' ବୋଲାଯାଏ । ଗାତପାଠ ହୁଏ ।
ଶିବାତ୍ରୀ, ଜନ୍ମାଷ୍ଟମୀ କି ରାମନବମୀ ବଦଳରେ
ଏଠାରେ ପାଳିତ ହୁଏ ସ୍ଥାଧୀନଗା ଦିବସ,
ସାଧାରଣତଥି ଦିବସ ଓ ଗାଢା ଜୟନ୍ତୀ । ଏସବୁ
ପର୍ବତରେ ଏଠାରେ ଗୋଲେକେ ସାମିଲ ହୁଅଛି ।
ଦେଶବ୍ରଦ୍ଧୀ ସଙ୍ଗାତ ଏକ ରାମଧୂନ କରାଯାଏ ।
ମିଠାଇ ମଧ୍ୟ ବଞ୍ଚାଯାଏ । ୧୯୭୨ରେ ନିର୍ମିତ
ଗାନ୍ଧାରାଦର ପ୍ରଗାର ପ୍ରସାର କରି ଆମୁଖବା ଏହି
ମନ୍ଦିର ଅନୁଷ୍ଠାନ ଦେଶ ଅଭାବମାୟ ଅବସ୍ଥା ମଧ୍ୟରେ
ଗତି କରିଆଯୁଣି । ଗ୍ରାମବାଙ୍କ ସହଯୋଗରେ ଏହି
ମନ୍ଦିର ଏୟାଏଁ ପରିବାଲିତ ହେଉଛି ।

ବିପିନ୍ ବିହାରୀ ଗାଉଡ, ଶ୍ରୀବିହାର କଲେଜୀ,
ଦୁଲସୀପୁର, କଟକ,
ଦୂରଭାଷ : ୯୮୩୭୫୫୪୪୩୩

ଶରବର୍ଷା, ଶୀତକାଳ ସହି ଖୋଲା ଆକାଶ ତଳେ ଛିଡ଼ା ହୋଇଛି ଏହି
ପ୍ରମୁଖ ଫଳକ । ଏଥରେ ଲେଖାଥିବା ନାମ ସବୁ
ଅସ୍ଵର୍ଗ ହୋଇ ଆସିଲାଣି । ଚେବେ ବି ନିରେଖ
ଦେଖୁଲେ ପଢ଼ିଛୁଏ । ଫଳକରେ ନାମାଙ୍କିତ
ହୋଇଛି ୩୨ ଜଣ ସହୀଦଙ୍କ ନାମ । ଗ୍ରାମବାସୀ
କହନ୍ତି, ୧୯୪୭ରେ ଗାନ୍ଧିଜୀଙ୍କ ଭାରତେବ୍ରାତ୍ରି
ତାକାରରେ ଏହି ଗାଁର ୩୨ ଜଣ ସୁବଳ
ସାଧାନମ୍ବା ସଂଗ୍ରାମରେ ଯୋଗ ଦେଲାଥିଲେ ।

ଗାନ୍ଧିଜୀଙ୍କ ଆହ୍ଵାନରେ ପାଣିମୋରା
ମୁବକମାନଙ୍କୁ ଦେଶସେବା ମନ୍ତ୍ରରେ ଉଦ୍‌ବୃଦ୍ଧ
କରିବା ମୁଖ୍ୟ ଭୂମିକା ଥିଲା ବିମ୍ବାବୀ କବି
ଦିବ୍ୟକିଶୋର ସାହୁଙ୍କର । ପରବର୍ତ୍ତୀ ଅବସ୍ଥାରେ
ଦିବ୍ୟକିଶୋର ଗଡ଼ିଜାତ ଅଞ୍ଚଳରେ ପରିଭ୍ରାନ୍ତ
ଦିବ୍ୟାନନ୍ଦ ନାମରେ ପରିଚିତ ହେଲେ । ଦିନ
କିଟିଯାଇଛି ପାଣିମୋରା ଫର୍ମାନାମାନେ କିମ୍ବ
ଭୂତି ନାହାନ୍ତି ଦିବ୍ୟାନନ୍ଦଙ୍କୁ । ଭାକରି ସୁତିରେ
ଗାଁରେ ଝାପିତ ହୋଇଛି “ଦିବ୍ୟାନନ୍ଦ ପାଠଗାର”

ପ୍ରଥମ ଏଥାଇ ଓଡ଼ିଆ କିତିଓ

କାରି ସମୟରେ ଆର୍ଟିପ୍ରିଆଇଲ୍ ଲକ୍ଷେଳିଜେନ୍ଟ୍ ବା ଏଆର ଆମର
ପ୍ରତିଦିନ ଉପଯୋଗ କରାଯାଇଥିବା ସେବା ଓ ବିଶ୍ୱାସିତ୍ତୁ ଶକ୍ତି ପ୍ରଦାନ
କରୁଛି । ଚିରି ଶୋ'ର ଅନୁଷ୍ଠାନ କରୁଥିବା ଆପଣୁ ଆରମ୍ଭ କରି
ଅପ୍ରକଟିକ ସମୟରେ ଗ୍ରହକ ସହାୟତା ପ୍ରଦାନ କରୁଥିବା ଚାରଂବାଟୁ
ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସବୁଥିରେ ଏଆଳଇ ଉପଯୋଗ ହେଉଛି । ସେଥିପାଇଁ
ପର୍ଦ୍ଦେଶକ ଓ ପ୍ରଯୋଜନକାମେ ହିରେ ଓ ହିରୋଜନଙ୍କୁ ନେଇ ନିଜର
ଶା' ହେଉ ଅବା ଫିଲ୍ମର ଜ୍ଞାନକୁ ନକରି ଏହା ଠାରୁ କିଛି ଅଧିକ,
ଲକ୍ଷଣା ଓ କିଛି ଅଭିନବ କରିବାର ପ୍ରୟୋଗ କରୁଛନ୍ତି । ଏହି ପ୍ରୟୋଗ
ଥାରେ ରହିଛି ଏଥାଇ ଜେନେରେଟେୟ ପ୍ରଥମ ଡିଆ ମ୍ୟୁଜିକାଲ୍
ଡିଟିଓ 'ରୁ କାହିଁ ଲାଗୁଛି ମୋତେ ନିଜର ନିଜର' । ଏଥରେ ମନରୁଆଁ
କିରିକୁ ସବୁ ରହିଛି ଯେଉଁବୁଡ଼ିକ ଦର୍ଶକମାନଙ୍କୁ ଆକଷ୍ମ କରୁଛି ।
ତବେ କିଛି ଦିନ ହେଲା ଏହି ମ୍ୟୁଜିକାଲ୍ ଡିଟିଓଟି ରିଲିଜ ହୋଇଛି ।
କଳାକାରାର ବିଭିନ୍ନ ସ୍ଥାନରେ ଏହି ଭିତ୍ତିଓଟିକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ
କାପାଇଥିଲା । ଏଥରେ କଷାଦାନ କରିଛନ୍ତି ଜଣାଶ୍ଵରା କଷାଶିଳ୍ପୀ
ମୁମାନ ସାଗର । ଏହି ଭିତ୍ତିଓର ପରିକଳ୍ପନା କରିଛନ୍ତି ଅବିନଶ ନଦ
କାଳି ଜେନା । ସୁଦାପ ଜେନାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଫରତନା କରାଯାଇଥିବା
ଏହି ଗାଫରୁତ୍ତି ମୁଁ ଷ୍ଟୁଡ଼ିଓରେ ରେକର୍ଟ କରାଯାଇଥିଲା ।

‘ଭାଗ୍ୟରେଖା’ରେ ରୋମାଞ୍ଚକର ମୋଡୁ

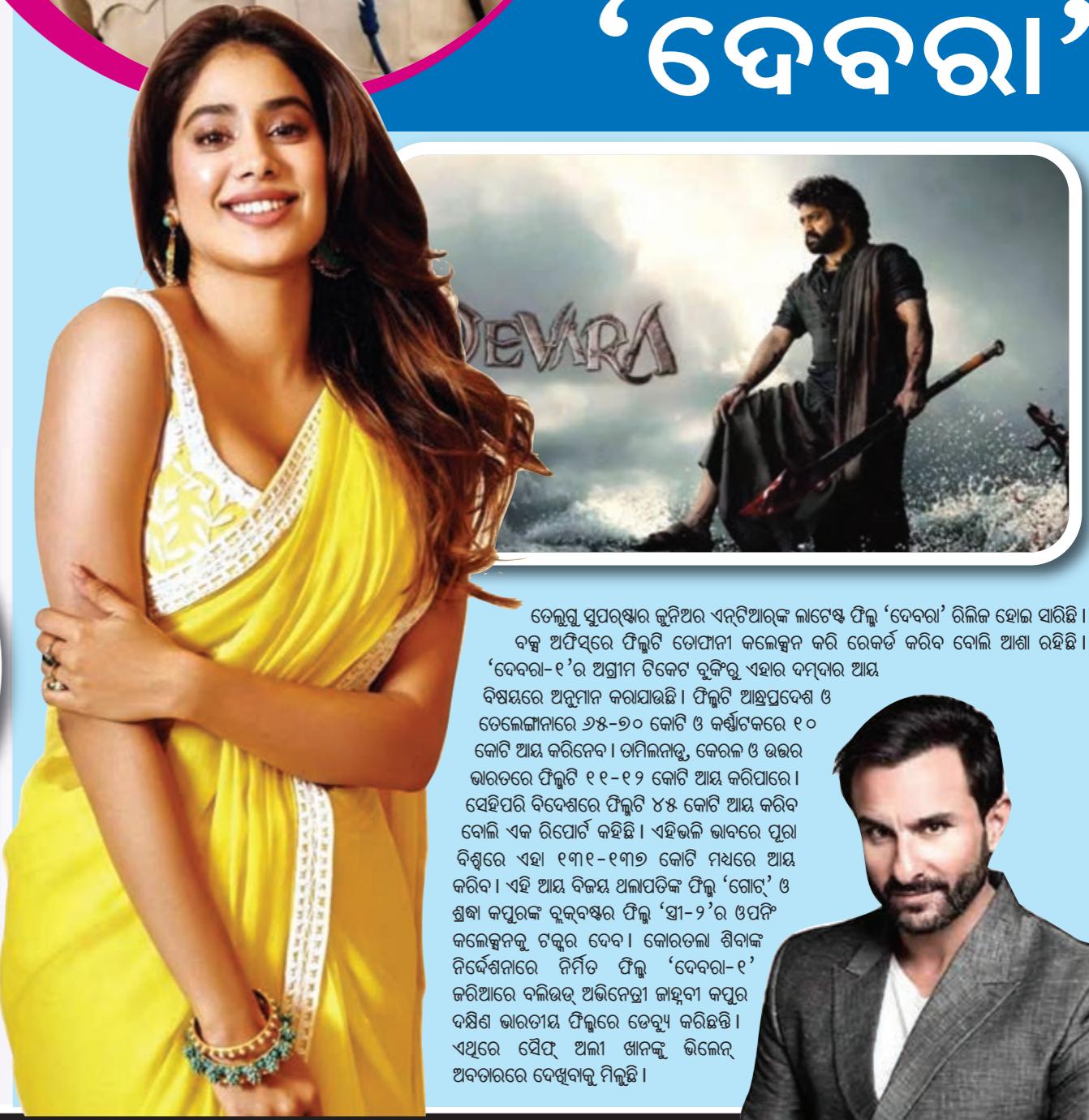
ଓଡ଼ିଶାର ଘରେ ଘରେ ପରିଚିତ ଜୀ ବାର୍ଥକ ସବୁବେଳେ ଲୋକଙ୍କ ପସଥକୁ ସୁରୁଦ୍ଧ ଦେଇ ଆସୁଛି । ଓଡ଼ିଆ ଘରର ପରମଗା ଓ ରାତିନାଟିକୁ ନେଇ ଅନେକ ମନଲୋଭ ଧାରାବାହିକ ଜିରିଆରେ ନିଜର ଦର୍ଶକଙ୍କୁ ମନୋରୂପନର କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଭେଟି ଦେଉଛି ଜୀ ବାର୍ଥକ । ତାହା ମଧ୍ୟରେ ‘ଭାଗ୍ୟରେଖା’ ଧାରାବାହିକ ସାଙ୍ଗିତ୍ରୀ ଦର୍ଶକଙ୍କର ପ୍ରଥମ ପଥବ । ଆମକୁ ଏହି ଧାରାବାହିକରେ ରୋମାଞ୍ଚକର ପରିଷ୍ଠିତି ସୁନ୍ଦର ହେବାକୁ ପାଇଛି । କଳିତଥର ‘ଭାଗ୍ୟରେଖା’ରେ କିଛି ଭିନ୍ନ ମୋଡ୍ ଦେଖୁବାକୁ ପାଇବେ ଦର୍ଶକମାନେ । ରେଖା ଓ ଭାଗ୍ୟ ପରମ୍ପରା ପ୍ରତି ମନର ଥିବା ପ୍ରେମ ଭାବନାକୁ ଶେଷରେ ବ୍ୟକ୍ତ କରିଛନ୍ତି । ରେଖା, ମନ୍ଦିର ଓ ନିଜ ଘର ଲୋକଙ୍କୁ ଜଣାଇଛି ଯେ ମନ୍ଦିରକୁ ସେ ବାହା ହୋଇ ନାହିଁ କାରଣ ସେ ଭାଗ୍ୟକୁ ଭଲ ପାଏ । ଯାହାକୁ ଶୁଣି ମନ୍ଦିର ରାଗରେ ଘର ଛାଡ଼ି ଗଲିଯାଇଛି । ଅନ୍ୟ ପକ୍ଷରେ ମନ୍ଦିର ଘର ଛାଡ଼ି ଯିବା କଥା ଜାଣି ଭାବୁ ମା’ ଆସି ଭାଗ୍ୟ ଘରେ ପାଟିଦୁଷ୍ଟ କରିଛନ୍ତି । ଏହାପରେ ଭାଗ୍ୟ ଓ ରେଖା ମିଶି ମନ୍ଦିରକୁ ଖୋଜିବାକୁ ଯାଉଛନ୍ତି । ଏହି ସବୁ ସୁଯୋଗର ଫାଇଦା ଉଠାଇ ମନ୍ଦିର ରେଖାର ଚରିତ୍ର ଉପରେ ପ୍ରସ୍ତୁ ଉଠାଇଛି । ଅପରପକ୍ଷେ ଭାଗ୍ୟ ପରିବାର ମଧ୍ୟ ରେଖା ଉପରେ ରାଗ ରଖୁ କୁହାନ୍ତି ରେଖା ପାଇଁ ଭାଗ୍ୟ ଆଜି ଭୁଲ ବାଟୁ ଯାଇଛି । ତେବେ ଏହି ସମସ୍ୟା ଭିତରେ କ’ଣ କେବେ ରେଖା ଓ ଭାଗ୍ୟ ଏକାଠି ହୋଇପାରିବେ ? ଭାଗ୍ୟ ପରିବାରକୁ ରେଖା ଓ ଭାଗ୍ୟର ପ୍ରେମ ସମ୍ପର୍କ ବିଷୟରେ ଜଣା ପଡ଼ିଲେ କ’ଣ ହେବ ? ଏହି ସବୁ ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ଜଣିବାକୁ ହେଲେ ଦେଖନ୍ତୁ ଧାକାବାହିକ ‘ଭାଗ୍ୟରେଖା’ ।

ନୂଆ କାହାଣୀରେ ଚିଷ୍ଟାନ ଓ ସୁମ୍ପ୍ୟା

ମୁକୁବଣ୍ଶର ପିଲ୍ଲାର ନିର୍ମିଶ କରୁଥିବା
ଦଶିଶ ଭାରତୀୟ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ଶଙ୍କର
ଶଙ୍କର ନୂଆ ପିଲ୍ଲାର ପ୍ରସ୍ତୁତିରେ
ପୁଣିଯାଳାଛନ୍ତି । ଏସମ୍ପୁ ଭେଜିଗେସନ୍ତକ
ବେଳାରା ଉପନ୍ୟାସ ଉପରେ ନିର୍ମିତ ଏକ
ପିଲ୍ଲାର ନିର୍ଦ୍ଦେଶମା ସେ ଦେବାକୁ ଯାଉଛନ୍ତି ।
ଏହି ଆଚିହ୍ନାସିକ ପିଲ୍ଲ ପାଇଁ ସେ ଦଶିଶ
ଭାରତୀୟ ସିନେମାର ଦୁଇ ଜଣ ବଡ଼ କଳାକାର
ଦୟାନ ବିକ୍ରମ ଓ ସୁର୍ଯ୍ୟାଙ୍କୁ ପିଲ୍ଲରେ କାଷ୍ଟ କରିବାର
ଯୋଜନା କରୁଛନ୍ତି । ଏହି ଖବର ଦର୍ଶକ ମହିଳରେ ହଳଚଳ
ପୁଣି କରିଦେଲାଛନ୍ତି । ଯଦି ସବୁ କିଛି ଠିକ୍ ରହିଲା ତେବେ ଶଙ୍କରଙ୍କ ସହିତ
ବିକ୍ରମଙ୍କର ଏହା ଦୃତୀୟ ପିଲ୍ଲ ହେବ । ଏହା ପୂର୍ବରୁ ‘ଅନ୍ଧିୟନ’ ଓ ‘ଆଲ’ ପରି ପିଲ୍ଲ ସେମାନେ ଏକା ସହିତ
ନରିଯାରିଛନ୍ତି । ନିର୍ମାଣ ଶଙ୍କରଙ୍କ ସହିତ ସୁର୍ଯ୍ୟାଙ୍କର ଏହା ହେଉଛି ପ୍ରଥମ ପିଲ୍ଲ । ଏହି ପିଲ୍ଲ ଜରିଆରେ ୨୧
ଦର୍ଶକ ପରେ ବିକ୍ରମ ଓ ସୁର୍ଯ୍ୟା ପୁଣି ଥରେ ଏକା ସହିତ ନଜର ଆସିବେ । ଏହା ପୂର୍ବରୁ ପିଲ୍ଲ ପିଥମଗନ
(୨୦୦୩)ରେ ସେମାନେ କାମ କରିଥିଲେ । ଦର୍ଶମାନ ଶଙ୍କର ତାଙ୍କର ଆଗାମୀ ପିଲ୍ଲ ‘ଗେମ ଚେଞ୍ଜର’କୁ
ନେନେ ବ୍ୟସ ଅଛନ୍ତି । ଏହି ପିଲ୍ଲରେ ଗାମ ଚରଣ ମୁଖ୍ୟ ଭୂମିକାରେ ଅଭିନୟ କରୁଛନ୍ତି । ପିଲ୍ଲଟି ୨୦
ଟିଥେମରରେ ରିଲିଜ ହେବ । ଶଙ୍କରଙ୍କ ଖାତାରେ ‘ଲକ୍ଷ୍ମିଆନ-୩’ ମଧ୍ୟ ରହିଛି ।

ମହାକାବ୍ୟ ଦ୍ଵାରା ପ୍ରେରିତ ଅଜୟଙ୍କ ଚିତ୍ର

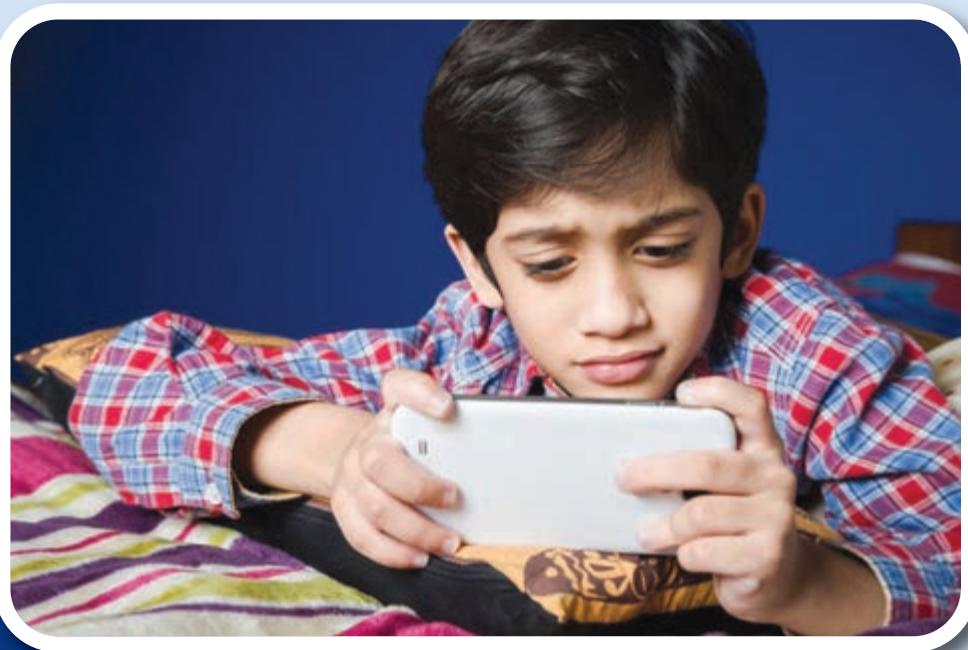

‘ଫିଲ୍ମ’ ପ୍ରାଞ୍ଚାଳର ଭୂତୀଯ ଫିଲ୍ମ ‘ଫିଲ୍ମ ଏଗେନ’କୁ ନେଇ ଦର୍ଶକ ମହଲରେ ବେଶ ଉକ୍ତଷ୍ଣା ରହିଛି । ଏବେ ଏହି ଫିଲ୍ମକୁ ନେଇ ଏକ ନୂଆ ଖବର ଶୁଣିବାକୁ ମିଳୁଛି ଯାହାକୁ ଶୁଣି ଦର୍ଶକମାନେ ଆହୁରି ଉପାଦିତ ହୋଲଯାଇଛନ୍ତି । ‘ଫିଲ୍ମ’ର ଅଜୟ ବଜିଗାଓ ଫିଲ୍ମ ହୋଇ ଦୁଷ୍ଟ ଲୋକଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଲଢ଼ିଛନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ରୋତକପୁର୍ଣ୍ଣ କଥା ହେଲା ଗୋହିତ ସେଇ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ଭାରତୀୟ ମହାକାବ୍ୟ ‘ରାମାୟନ’ରୁ ପ୍ରେରଣା ନେଇଛନ୍ତି । ରାମାୟନ କାହାଣୀ ବର୍ଣ୍ଣ ବର୍ଷ ଧରି ଫିଲ୍ମ ନିର୍ମାତାମଙ୍କ ପ୍ରେରଣା ଘୋଗେଇ ଆସିଛି । ତେଣୁ ଗୋହିତ ଫିଲ୍ମ ‘ଫିଲ୍ମ ଏଗେନ’ର କାହାଣୀରେ ଦର୍ଶକମାନଙ୍କୁ ଆମ ସମ୍ବୁଦ୍ଧି ସହିତ ଜଡ଼ିତ ହୋଇଥିବା କିଛି ନୂଆ ଦେବାକୁ ଗାଁଥୁଁଥିଲେ । ଏହି ଫିଲ୍ମରେ ଅଜୟଙ୍କ ଚରିତ୍ରଣି ମହାକାବ୍ୟ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରେରିତ ହୋଇଥିବା କଥା କୁହାଯାଉଛି । ଏଥର ଫିଲ୍ମ ଶତ୍ରୁଙ୍କ ନାଶ କରିବା ପାଇଁ ଶ୍ରୀଲଙ୍କା ଯିବ । ଫିଲ୍ମରେ ଅଞ୍ଜନ କପୁର ଆରଜନବାଦୀ ଭୂମିକାରେ ନଜର ଆସିବେ । ଶ୍ରୀଲଙ୍କାରେ ଅଜୟ, ଅଞ୍ଜନଙ୍କ ଚରିତ୍ର ସହିତ ମୁକାବିଲା କରିବ । ଫିଲ୍ମରେ କରାନା କପୁର, ଦୀପିଳା ପାଦୁକୋନ, ଟାଇଗର ଶ୍ରୀ ଓ ଜ୍ୟାକି ଶ୍ରୀ ଅଛନ୍ତି । ରଣବୀର ଫିଲ୍ମ ଓ ଅନ୍ୟ କୁମାରଙ୍କର ଏଥିରେ କ୍ୟାନିଓ ଭୂମିକା ରହିଛି ।

ଶହେ କୋଟିର ‘ଦେବରା’

ପୁସ୍ତକରେ ପିଲୁଟି ଗୋପାଳୀ କଲେଜ୍‌ନ କରି ରେକର୍ଡ କରିବ ବୋଲି ଆଶା ରହିଛି ।
ର ଅଗ୍ରୀମ ଚିକଟ ବୁଦ୍ଧିରୁ ଏହାର ଦମଦାର ଆୟ
ମୁନାନ କରାଯାଉଛି । ପିଲୁଟି ଆହ୍ରମପଦେଶ ଓ
ର ୨୫-୩୦ କୋଟି ଓ କର୍ଣ୍ଣଟକରେ ୧୦
ମେନେବ । ଭମିଲିନୀତ୍ରୁ, କେରଳ ଓ ଉତ୍ତର
ଟି ୧୧-୧୨ କୋଟି ଆୟ କରିପାରେ ।
ପରେ ପିଲୁଟି ୪୫ କୋଟି ଆୟ କରିବ
ପାର୍ଟ କରିଛି । ଏହିଭିତ୍ତି ଭାବରେ ପୂରା
୩୧-୩୩ କୋଟି ମଧ୍ୟରେ ଆୟ
ବିଜୟ ଥଳାପଟିଙ୍କ ପିଲୁ ‘ଗୋଟ୍’ ଓ
ଦୂରବସ୍ତର ପିଲୁ ‘ସ୍ରୀ-୨’ର ଓପରି
ର ଦେବ । କୋରତଳୀ ଶିବାଙ୍କ
ମର୍ମତ ପିଲୁ ‘ଦେବରା-୧’
ର ଅଭିନେତ୍ରୀ ଜାହାବା କପୁର
ପିଲୁରେ ତେବୁୟ କରିଛନ୍ତି ।
ଆଳୀ ଖାନଙ୍କ ଭିଳେନ୍
ବାବୁ ମିଲୁଛି ।

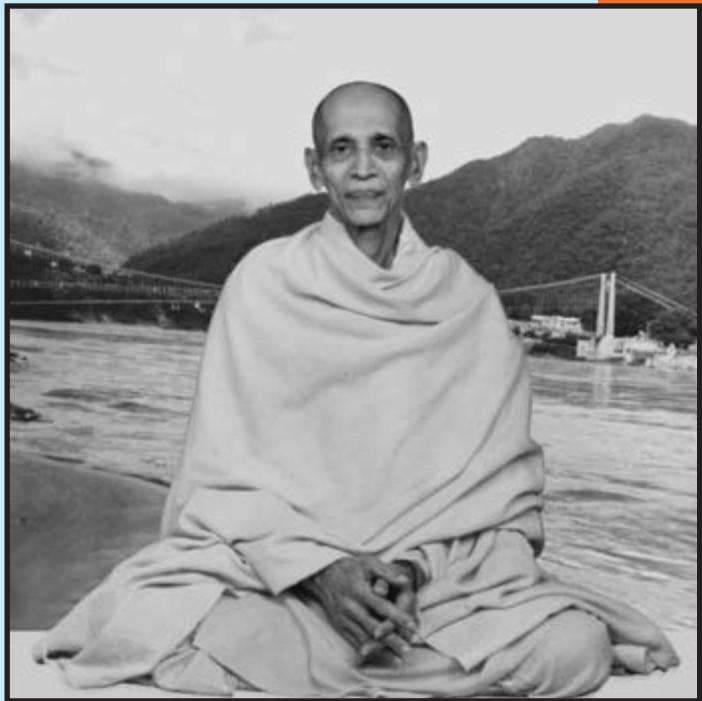
ମୋବାଇଲ୍ ଓ ଡିଟାର୍ ବ୍ୟକ୍ତିଗତିରେ

ସମସ୍ତେ ଆଜିକାଳି ଏତେ ବ୍ୟକ୍ତିଗତିରେ ଯେ ସମୟ ନିର୍ଭର୍ଯ୍ୟ ମଧ୍ୟରେ ଜଳାନ୍ତିପାତ କରୁଛନ୍ତି । କାହା ପାଖରେ ଚିକେ ଫୁରସତ ନାହିଁ, କାହା ସହ ବସି ହସଖୁସି କରିବା କି ସମୟ ବିତାଇବା । ଗାନ୍ଧି ଜୀବନ ଓ ସାଂସାରିକ ଜୀବନର ଭାଗମାପ ମଧ୍ୟରେ ସମସ୍ତେ ମାର୍ଗଦାରୀ ବାଟ ଚାଲିଥାନ୍ତି । ଅଫିସ କର୍ମ୍ୟ ମଧ୍ୟ ସେମିତି । ଯେତିକି ସମୟ ଅଧିଷ୍ଠରେ କାମ କରିବାକୁ ଦାର୍ଯ୍ୟ କରାଯାଇଥାଏ, ସେତିକି ସମୟ କାମ କଲା ପରେ ଘରରୁ ଆସିବାକୁ ସମସ୍ତେ ବ୍ୟକ୍ତି ହୋଇପଡ଼ିଥାନ୍ତି । ଯଦି ଅନେକ ସମୟରେ ଅଧିଷ୍ଠରେ ଅଧିକ କାର୍ଯ୍ୟଭାର ରହିଯାଇଥାଏ, ତାହା କିନ୍ତୁ ସମ୍ପଦ ନକରି ଆସିବାକିମ୍ବୁ କାମ ରଖୁ ଅନେକ ଗଲିଆସିଥାନ୍ତି । ଏହା କିନ୍ତୁ ଆମର ଡ୍ରିଙ୍କ ଏଥକୁ ଭୁଲ ପ୍ରାମଣିତ କରିଥାଏ । ଆମେ ଘର ପାଇଁ ଯେମିତି ତ୍ୟାଗ ଦେଉଛେ, ଅର୍ଥିସ ପାଇଁ ମଧ୍ୟ ସେମିତି ତ୍ୟାଗ ଦେବା ଦରକାର । ଯଦି ଆମ ଉପରେ କୌଣସି କାର୍ଯ୍ୟଭାର ରହିଛି ଓ ନିର୍ଦ୍ଦର୍ଶ ସମୟରେ ସାରିବାକୁ ପଡ଼ିବ, ତାହା ମଧ୍ୟ କରିବା ଦରକାର । ଯେଉଁ କାର୍ଯ୍ୟ ଆମକୁ ଥା ଆମ ପରିବାରକୁ ପ୍ରତିପାଦନ ପାଇଁ ସାହାରା ହେଉଛି, କାର୍ଯ୍ୟରେ ଅବହେଲା କରିବା ଉଚିତ ନୁହେଁ । ସବୁବେଳେ ନହେଲେ ବି ଆବଶ୍ୟକ ସମୟରେ ଅଧିଷ୍ଠରେ ଯଦି ଅଧିକ କାମ ରହୁଛି, ତାହା କରିବା ଦରକାର । ଯଦି ଆମର ନିଷା ସହିତ ତ୍ୟାଗ ରହିବ ନାହିଁ, ଆମେ ଆଗକୁ ଯିବା ପାଇଁ ପଥ ପରିଷାର ହେବନାହିଁ ।

ତ୍ୟାଗ ଦରକାର

ବିରଳ ମହାତ୍ମା ସାମୀ ଚିଦାନନ୍ଦ

ସୁଷ୍ଠିର କଳ୍ୟାଣରେ ନିତ୍ୟ ନିରତ ସୁନ୍ଦର ଥାମ ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ ଆଖୁପଦବତ୍ୟ । ସମାଜନ ସଂସ୍କରିତର ଏହି ସାଧୁସାନ୍ନ ମାନଙ୍କୁ ସୃଷ୍ଟିର ଶ୍ରେଷ୍ଠ ସମ୍ପଦ ଭାବେ ବିବେଚନା କରାଯାଇ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ସନ୍ନାମ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଛି । ସେହିମାନଙ୍କ ମହିମାରେ ଏହି ଧରିତ୍ରୀ ମହିମା ମଞ୍ଚିତ ହୋଇଛି । ସୁଗେ ସୁଗେ ସେହିମାନଙ୍କର ଉପର୍ଶକ୍ତି ଏହି ଧରଣାକୁ ଧାରଣ କରିବା ସହିତ ସାମାଜିକ ସତାର୍ମା ପ୍ରଦର୍ଶନ କରିଆସିଥିବା । ସ୍ଥାନୀ ଚିନାନଦ ସରସ୍ଵତ ଆଖୁନିକ ବିଶ୍ଵର ସେହିଭଳି ଜଣେ ମହାନ ସନ୍ତ ମହାତପସ୍ୱୀ । ଆପଣା ଉପର୍ଶକ୍ତିର ଦିବ୍ୟ ପ୍ରକାଶରେ ସେ ବିଶ୍ଵାସାୟାକୁ ଦିବ୍ୟ ଜୀବନ ମାର୍ଗଦର୍ଶନ କରାଇଛନ୍ତି ।

୧୯୧୭ ମିହିରା ସେପ୍ଟେମ୍ବର ୨୪
ତାରିଖ ଦିନ ଏହି ଦିବ୍ୟ ଆତ୍ମା ଦକ୍ଷିଣ ଭାରତର
ମାଜାଲୋର ଠାରେ ପିତା ଶ୍ରୀନିବାସ ରାଓ ଓ
ମାତା ସରୋଜିନୀ ଦେବାଙ୍ଗ କୋଳମଣ୍ଡନ କରି
ଧରାବଦରଶ କରିଥିଲେ । ଏକ ପ୍ରଖ୍ୟାତ
ସଂସ୍କୃତ ସମ୍ପନ୍ନ କ୍ରାନ୍ତିକ ପରିବାର । ମାଁ ଯୁଗରେ
ଜନ୍ମ ହୋଇ ପ୍ରାୟ ୧୭ ବର୍ଷ ଯାଏ ସେଠାରେ
ବଢ଼ିଥିଲେ । ତାଙ୍କର ଅଜ୍ଞା ଥିଲେ ମାଜାଲୋର
ଅଞ୍ଚଳର ଜଣେ ଅତ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରସିଦ୍ଧ ଓ
ପ୍ରଭାବଶାଲୀ ବ୍ୟକ୍ତି । ଲୋକେ ତଙ୍କୁ ସେଠାକାର
ମୁକୁଟ ଦିହିନ ସ୍ଵାପ୍ନ ଭାବି ଜ୍ଞାନ କରୁଥିଲେ ।
ଶ୍ରୀନିବାସରେ ଏହି ଦିବ୍ୟ ଶିଶୁଙ୍କ ନାମ
ରଖେଯାଇଥିଲା ଶ୍ରୀଧର । ଜାତିର ପିତା ମହାତ୍ମା
ଗାନ୍ଧୀ ଦକ୍ଷିଣ ଭାରତ କୁନ୍ତଣ ବେଳେ ଏକାଧିକ
ବାର ତଙ୍କ ଯୁଗରେ ଅତିଥି ହୋଇଥିଲେ । ଶିଶୁ
ଶ୍ରୀଧର ବହୁବାର ତଙ୍କ କୋଳରେ ବସିବାର
ବୌଢ଼ାଯ ଲାଭ କରିଥିଲେ । ସେ
ମାଜାଲୋର ଏକ ପ୍ରସିଦ୍ଧ ଜଗାଜୀ ମାଧ୍ୟମ
ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ମାଧ୍ୟମିକ ଶିକ୍ଷା ସମାସ୍ତ କରି
ଉଚ୍ଚଶିକ୍ଷା ପାଇଁ ବିଭିନ୍ନ ମାତ୍ରାର ତାଳି
ଆସିଥିଲେ ।

ମାତୃଗୁହ ଓ ପିତୃଗୁହ ଉଭୟର ପରିବେଶ
ଥିଲା ଅତ୍ୟନ୍ତ ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ । ପିଲା ଦିନ ଏହି
ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ସଂସାର ତାଙ୍କ ଉପରେ ଗଭୀର
ପ୍ରଭାବ ପକଳିଥିଲା । ମାତୃଗୁହ ପ୍ରିୟିକ
ଲମ୍ବୋଲା କଲେଜରୁ ସେ କୃତୀବର ସହିତ
ଉଚ୍ଚଶିକ୍ଷା ସମାପ୍ତ କରିଥିଲେ । ଜଣେ
ବୈମନିକ ହେବା ପାଇଁ ତାଙ୍କ ନିୟୁକ୍ତ ପତ୍ର
ପ୍ରାୟ ହୋଇଥିଲା । ସଂସାର ସମସ୍ତ
ବୌଭାଗ୍ୟ ତାଙ୍କ ଆତ୍ମ ବାନ୍ଧି ପାରିଲା ନାହିଁ ।
ସମସ୍ତ ଆକର୍ଷଣ ତ୍ୟାଗ କରି ସେ ପରମାନନ୍ଦି
ସନ୍ଧାନରେ ତପ୍ୟ ସାଧନ ପାଇଁ ତପୋଭୂମି
ହିମାଳୟ ଗାଲି ଆସିଲେ । ଘୋଟାରେ ଦିବ୍ୟ
ଜାବନ ସଂଘର ପ୍ରାଣ ପ୍ରତିଶ୍ରୀ ମହାଯୋଗୀ

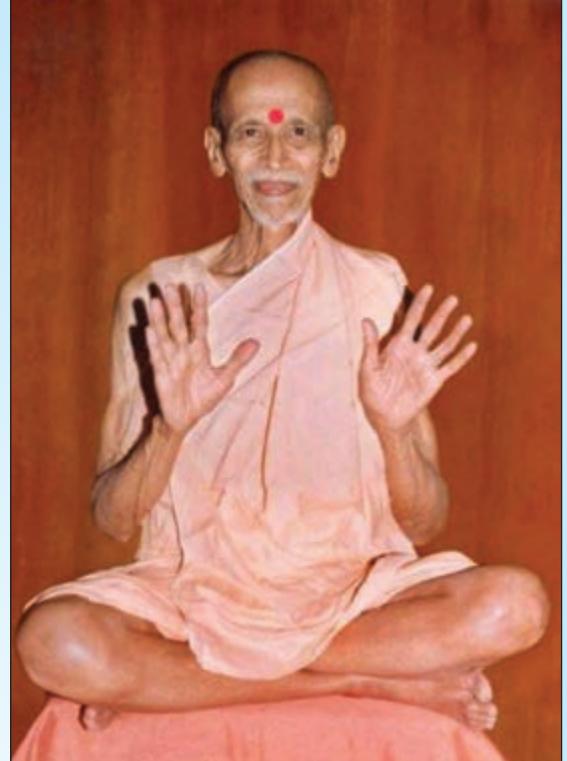

ସ୍ଵାମୀ ଶିକ୍ଷାନଦିକ୍ ଚରଣରେ ନିଜକୁ ସମର୍ପ ଦେଇଥିଲେ । କିଛି ବର୍ଷର ସେବା ଓ ସାଧନରେ ପ୍ରାତ ହୋଇ ୧୯୪୯ ମସିହା ଶୁଭପୂର୍ଣ୍ଣମା ଦିନ ପୂଜ୍ୟ ସ୍ଵାମୀଙ୍କ ବ୍ରହ୍ମଗାରୀ ଶ୍ରୀଧରଙ୍କୁ ପବିତ୍ର ସନ୍ଧ୍ୟାସ ଦାୟା ପ୍ରଦାନ କରି ସ୍ଵାମୀ ଚିଦାନନ୍ଦ ନାମରେ ନମିତ କରିଥିଲେ । ଶୁଣ ଚିହ୍ନ ଶୁଣିଆ, ମୁରୁ ଶିକ୍ଷାନଦ ଶିକ୍ଷ୍ୟର ଆହାତ୍ମିକ ଶୁଣି ଓ ଜମ୍ବୁ ଜମ୍ବୁର ସାଧନାକୁ ଅନୁଭୂତି କରି ସଥାର୍ଥ ରୂପେ ଚିଦାନନ୍ଦ ନାମ ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ । ସେ କହିଥିଲେ - ସ୍ଵାମୀଙ୍କ ଶିକ୍ଷ୍ୟ ଚିଦାନନ୍ଦଙ୍କ ଉପରେ ମନ୍ତ୍ରବ୍ୟ ଦେଇ କହିଥିଲେ ସ୍ଵାମୀ ଚିଦାନନ୍ଦ ବାସ୍ତବରେ ମୋର ମୁରୁ ହେବାକଥା । କୌଣସି କର୍ମ ବିପାକରୁ ଏବେ ସେ ମୋର ଶିକ୍ଷ୍ୟ ହୋଇଛନ୍ତି । ପିଲାଟି ଦିନରୁ ତାଙ୍କ ଭିତର ଅନେକ ଦିବ୍ୟ ଭାବର ପ୍ରକାଶ ଘଟିଥିଲା ।

ଗଭାର ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ସାଧନ ସହିତ ସେବା, ପ୍ରେମ ଓ ବିନୟ ଭାବରୁ
ଜୀବନର ଭୂଷଣ ଭାବେ ସେ ଗ୍ରହଣ କରିନେଇଥିଲେ । ନିଜେ ବ୍ରାହ୍ମନଦରେ
ବିଭୋର ହୋଇ ସର୍ବଦା ବ୍ରାହ୍ମିଷ୍ଠିରେ ମୁର ରହୁଥିଲେ ଏବଂ ସର୍ବତ୍ର ବ୍ରାହ୍ମ
ଦର୍ଶନ କରୁଥିଲେ । ତାଙ୍କ ଆଚିରଣ ଓ ଉଚାରଣରେ ଏହି ଭାବ ସଞ୍ଚ ମୃତ୍ତି
ଉଦୟଳା । ସେ ଅଲୋକିକତାରେ ବିଶ୍ୱାସ କରୁନ୍ଥିଲେ । କିନ୍ତୁ ଉତ୍ତମାନଙ୍କ
ଆନ୍ତରବରେ ତାଙ୍କର ଅନେକ ଅଲୋକିତା
ଆନ୍ତରଭୂତ ହେଉଥିଲା । ସେ ଧୂଳେ ସେବାର
ମୂର୍ଖମନ୍ତ୍ର ବିଗ୍ରହ । ସମାଜରେ ସବୁଠାରୁ
ପଢ଼ିବ କୋଷ୍ଟ ଗୋମାନେ ଥିଲେ ତାଙ୍କ
ପାଇଁ ସାକ୍ଷାତ ନାରାୟଣ । ତାଙ୍କ ବଜ୍ଜାଳାର
ପାଚେରା ଚାରିପଟେ ସେ ଛୋଟ ଛୋଟ
କୁଟୀର ନିର୍ମାଣ କରି ସୋଠାରେ କୋଷ୍ଟ
ଗୋମାନଙ୍କୁ ରଖି ନାରାୟଣ ଜ୍ଞାନରେ
ସେବାପୂଜା କରୁଥିଲେ । ଏହି ଭାବରେ ସେ
ଜୀବନ ଯାମା ରମା ଥିଲେ ।

ତାଙ୍କ ମା'ଥିଲେ ଜଣେ ମହୀୟମୀ
ମହିଳା । ମାଆଙ୍କ ପ୍ରଭାବ ଗରୀର ଭାବେ
ତାଙ୍କ ଉପରେ ପଡ଼ିଥିଲା । ମଣିଷ, ମଣିଷ
ଏପରିକି ପଶୁପତ୍ରୀ, କାଠ ପଢ଼ି,
ବୃକ୍ଷଲିତମାନେ ମଧ୍ୟ ତାଙ୍କ କୂପା କଟାକ୍ଷର୍ତ୍ତ୍ଵ
ବାଦ ପହଞ୍ଚିଥିଲେ । ପାଣିରେ ପଡ଼ିଯାଇଥିବା
ପଢ଼ଗର ଉଧାର ପାଇଁ ଯସନାରେ ଛଟପଟ
ହେଉଥିବା ବୁଲାକୁଳୁର, ଗଲି କୋତ ସପା
କରି ତାଙ୍କ ଆରାମ ଦେବା ପାଇଁ, ଏହିଭଳି
ବିଭିନ୍ନ ଅବସ୍ଥାରେ ସେ ଦୁଃଖରିବି ଦେଖୁଲେ
ତା ଦୁଃଖର ଉପକଷମ ପାଇଁ ତୟତ ହୋଇ
ଉଠିଥିଲେ । ମିଳ ବାରଘାରେ ଥିବା ଫୁଲ କୁଣ୍ଡ
ଗୁଡ଼ିକ ଜଳ ବିନା ଝାଁକି ପଢ଼ିଥିଲେ, ସେ
ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ନିଜେ ଜଳ ଦେଇ ସାରି
ଦାରିଦ୍ରରେ ଥିବା ସେବକ ଭକ୍ତ ମାନଙ୍କୁ
ପଚାରିଲେ ଏହି କୁଣ୍ଡ ମାନଙ୍କରେ କେତେ
ଦିନ ହେବ ପାଣି ଦିଆଯାଇନାହିଁ । ତିନି ଦିନ
ହେବ ଦିଆହୋଇନାହିଁ ଜାଣିପାରି ସେ କାହାକୁ
କିଛି ନକହି ଆତ୍ମଦର୍ଶ ସ୍ଵରୂପ ତିନି ଦିନ କାଷା
ଉପବାସ ରହିଲେ । ଏହାକୁ ପାପର ପ୍ରାଣଶିତ
ବୋଲି ବ୍ୟଥାରୁର ଭାବରେ ବ୍ୟକ୍ତ କଲେ ।
ଏହିଭଳି ଅଷ୍ଟକ୍ୟ ଉଦାହରଣରେ ତାଙ୍କ ଅତି
ମାନବୀୟ ସେବାକୃତି ପୂର୍ଣ୍ଣ ଜୀବନର୍ତ୍ତ୍ୟା
ରଙ୍ଗିମାଟି ।

୧୯୮୮ରେ ଗୁରୁତେବ ସ୍ଥାମୀ ଶିବାନନ୍ଦ ମହାରାଜ ଟଙ୍କ ଆତ୍ମମା ରଷିକେଶରେ ଆରୟ କରିଥିଲେ ଯୋଗ ବେଦାତ୍ମ ଆରଣ୍ୟକ ବିଶ୍ୱ ବିଦ୍ୟାଳୟ । ସ୍ଥାମୀ ଶିବାନନ୍ଦଙ୍କୁ ସେ ସେହି

ବିଦ୍ୟାଳୟର କୁଳପତି ଓ ରାଜ୍ୟମୋହନ ଆଶ୍ରମୀ ଦେଖିବେଳେ ଅବସ୍ଥାପିତ
କରିଥିଲେ । ଗୁରୁଙ୍କ ଆଦେଶକୁ ଆଶୀର୍ବଦ ରୂପ ଧାରଣ କରି ସେ ବିଶ୍ୱ ଭ୍ରମଣ
କରିଥିଲେ । ଗୁରୁବାଣୀ ମାଥମରେ ଭାରତୀୟ ସଂସ୍କୃତ ଓ ଯୋଗ ବେଦାତ୍ମ
ଆଦିର ପ୍ରଚାର ପ୍ରସାର କରି ସେ ପାଣ୍ଡାତ୍ୟ ରକ୍ତ ମାନଙ୍କର ହୃଦୟ ଜିଶି
ନେଇଥିଲେ । ମର୍ଯ୍ୟାଦାର ଚରମ ପରାକାର୍ଷୀ ତାଙ୍କ ବ୍ୟବହାରରେ ପରିଦୃଷ୍ଟ
ହେଉଥିଲା । ନମ୍ରତା ତାଙ୍କର ଭୂଷଣ ଥିଲା । ଭାରତ ବର୍ଷର ବଡ଼ ବଡ଼
ମହାକୀମାନେ ତାଙ୍କୁ ପ୍ରସମର ଅବତର, ମର୍ଯ୍ୟାଦାବକ୍ତ ଚରମ ଉଗବାନ ବୋଲି
କହିବାକୁ ଭୁଲୁ ନଥିଲେ । ବିଶ୍ୱ ବଦିତ ପରମହଂସ ପ୍ରଞ୍ଚାନନ୍ଦଙ୍କ ଗୁରୁ
ପରମହଂସ ହରିହର ନନ୍ଦ ଥରେ ଶିଖ୍ୟ ପ୍ରଞ୍ଚାନନ୍ଦଙ୍କ କହିଥିଲେ ସାଧନ
କ୍ଷେତ୍ରରେ ନମ୍ରତା ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଅବଳମ୍ବନ । ଯଦି ଜୀବନରେ ନମ୍ରତା ଶିକ୍ଷା କରିବାର
ଅଛି ତେବେ ସ୍ଥାମା ଚିଦାନନ୍ଦ ମହାରାଜଙ୍କ ଅନୁକରଣ କର ।

ସ୍ଵାମୀ ଚିନ୍ମୟନନ୍ଦଜୀ ଗାତର ଜଣେ ପ୍ରତିଷ୍ଠା ପ୍ରବକ୍ତା ଭାବେ ସାରା ବିଶ୍ୱରେ
ପରିଚିତ । ଏକଦା ଏକ ବିଶ୍ୱ ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ଗୀଗୀ ୨ୟ ଅଧ୍ୟୟତ୍ତରେ ବର୍ଣ୍ଣିତ
ସ୍ଥିତପ୍ରକାଶ ଲକ୍ଷଣ ବିଷୟରେ ପ୍ରବଚନ ଦେଉଥିଲେ । ଜଣେ ପ୍ରଫେସର ଠିଆ
ହୋଇ ପ୍ରଶ୍ନ କଲେ ସ୍ଵାମୀଙ୍କ ଆପଣ ସ୍ଥିତପ୍ରକାଶର ଯେଉଁ ଲକ୍ଷଣ ସବୁ କହୁଛନ୍ତି
ଏପରି ବ୍ୟକ୍ତି କଣ ଏ ପୃଥିବୀରେ ଅଛନ୍ତି ? ସ୍ଵାମୀଙ୍କ ତଡ଼କାଶାର ସ୍ଵାମୀ
ଚିଦାନନ୍ଦ ସରସ୍ଵତୀଙ୍କ କଥା ଉଲ୍ଲେଖ କରିଥିଲେ । ଦିବ୍ୟ ଜାବନ ସମୟର
ସଭାପତି ଅଛନ୍ତି । ସେ ଜଣେ ସ୍ଥିତପ୍ରକାଶ ଯୋଗୀ । ନର ଦେହେ ନାଗାଯଣ
ଉଳି ରକ୍ଷିକେଣ୍ଟ ସ୍ଥିତ ଶିବାନନ୍ଦ ଆଶ୍ରମରେ ନିବାସ କରୁଛନ୍ତି । ସତରେ ସ୍ଵାମୀ
ଚିଦାନନ୍ଦ ଉଳି ପରଦୂଷ କାତର ସର୍ବର୍ତ୍ତୁତ ହିତେ ରଗ ମହାତ୍ମା ଜଗତରେ
ବିନ୍ଦି ।

ସେ ଥିଲେ ଜଣେ ସୁଲେଖକ, ଉତ୍ତମ ବକ୍ତା, ସୁସଂଗୀଳକ, ସମାଜ ସଂଧାରକ, ବହୁ ପୁଷ୍ଟକର ପ୍ରଶ୍ନେତା । ତାଙ୍କ ନାମ ଶୁଣି ଲୋକମାନେ ପୁଥିବାର କୋଣ ଅନୁକୋଣରୁ ଧାଇଁ ଆସୁଥିଲେ । ସ୍ଵାମୀଙ୍କ ଥିଲେ ଶ୍ରୀଜା, ପ୍ରେମ, ଜ୍ଞାନ, ଭକ୍ତି, ବୈରାଗ୍ୟର ଘନ ଦିଗ୍ରି । ୧୯୩୮ରେ ସ୍ଵାମୀ ଶିବାନନ୍ଦ ମହାସମାଧ୍ୟ ପ୍ରାସ୍ତ ହେଲେ । ସେବେଠାରୁ ଅରକ୍ଷ ୨୮ ଜାରିଖି ୧୦୦୮ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସେ ଦିବ୍ୟ ଜୀବନ ସଂଘର ସଭାପତି ରହି ମହାସମାଧ୍ୟ ପ୍ରାସ୍ତ ହୋଇଥିଲେ । ସ୍ଵାମୀଙ୍କ ମର ଶରୀର ପଞ୍ଚଭୂତରେ ବିଲୀନ ହୋଇଗଲା ହେଲେ ଗୁରୁ ଚିଦାନନ୍ଦ କୋଟି ପ୍ରାଣ ଦେବତା ହୋଇ ରହିଗଲେ । ତାଙ୍କର ଶୁଣ ଜନ୍ମ ଦିନରେ ମେଣ୍ଡ ବିଶ୍ଵ ମାତ୍ରା ମାନଙ୍କଳ ବିନିମ୍ୟ ମଧ୍ୟରେ ।

ହେମତ କୁମାର ପରିଦ୍ରା, ମାଳଚାକୁଞ୍ଜ, ପୂର୍ବନ୍ଦ ୫୨୭/ଡି,
ସେକ୍ରର-୧୦, ସିଟିଏ, କଟକ, ଦରଭାଷ : ୨୩୩୧୦୭୧୯

■ ଶ୍ରୀ ପାତ୍ର ସନ୍ଦର୍ଭ

ଡାକ୍ତର କାନ୍ତୀ ନାୟକ

ଆଗାମୀ ୧୦୪୫ ମସିହା ଭାରତ ପୁଥମରା ସବୁଠାରୁ ଜନମହୁଳ ଦେଶ ହେବ । ପରିଷକ୍ଷ୍ୟନରୁ ଜଣାଯାଇଛି ଭାରତରେ କେବଳ ୪୮.୪% ଦର୍ଶତ କିଛି ଗର୍ଭନିରୋଧକ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଗ୍ରହଣ କରିଥାନ୍ତି । ତେଣୁ ୩୫% ଅତର୍କତ ୩.୯୫% ଅବଶ୍ରମ୍ଭ ଗର୍ଭ ସଂଶାର ହେଉଛି । ୧୯୭୦ ମସିହା ମେ ମାସ ୯ ତାରିଖରେ ଆମେରିକାର ପ୍ରଥେ ଗର୍ଭନିରୋଧକ ବଚିକା ବାହାରିଥିଲା । ତେବେ ଗର୍ଭ ନିରୋଧକ ବଚିକାକୁ ନେଇ କିଛି ତ୍ରାତ୍ତ ଧାରଣା ବି ରହିଛି । ଅଧିକାଂଶ ନାରୀ ବଚିକା ବନ୍ଦ କରିବାର ଦ୍ୱୀର ବା ତିନି ମାସ ପରେ ଗର୍ଭ ଧାରଣା କରିପାରନ୍ତି । ଏହା ଖାଇଲେ ଗର୍ଭପାତ ବା ଭୁଲରେ ଗର୍ଭବିଷ୍ଵାରେ ବି ଖାଇଦେଲେ ବିକଳଙ୍ଗ ଶିଶୁର ଆଶଙ୍କା ନଥାଏ । ବର୍ତ୍ତମାନର ଆଧୁନିକ ବଚିକାର ଲକ୍ଷ୍ମେଜେନ୍ ଅତିକମ୍ ପରିମାଣର (ମାତ୍ର କେତିଏ ମାଇକ୍ରୋଗ୍ରାମ) ରହୁଛି ଯାହା ଲମାତର ଖାଇହେବ, ପୁଣି ଯେଉଁ ବଚିକାରୁ କେବଳ ପ୍ରୋକେଷ୍ଟ୍ରେଜେନ୍ ରହୁଛି ତାକୁ ବି ନିୟମିତ ଖାଇହେବ । ତେବେ ବ୍ୟବଧାନ ହେଲେ କେବଳ ଅବଶ୍ରମ୍ଭ ଗର୍ଭର ଆଶଙ୍କା ବଢ଼ିଥାଏ ।

ଗର୍ଜ ନିରୋଧକ ବତିକା ରତ୍ନସାବକୁ କମ୍ ଓ ଯନ୍ତ୍ରଣା ରହିଛି
କରାଇଥାଏ । ଅଧିକଷ୍ଟ
ରତ୍ନସାବକୁ ନିୟମିତ ବି
କରାଇଥାଏ । ବହୁଦିନ ଧରି
ବ୍ୟବହାର କଲେ ଏହା
ଡିମ୍ବକୋଷ, ଗର୍ଜାଶୟ ଓ
ଅନ୍ତରଳାରେ କର୍ପଟ ଗୋଗର
ଆଶଙ୍କାକୁ କମାଇଥାଏ ।
ଏହାସହ ଡିମ୍ବକୋଷର ଫୁଲା,
ଗର୍ଜାଶୟ ଆଖପାଖରେ
ଫଳମଣି, ସ୍ତନରେ ସାଧାରଣ
କିଛି ଗୋଗ ଓ ରକ୍ତହୀନତା,
ଡେବେ କେବେଳ କ୍ଷେତ୍ରରେ
ଏହା ବ୍ରାଶ, ଚଢ଼ିଚଢ଼ା ଭାବ,
ମୁଣ୍ଡବ୍ୟଥା, ସ୍ତନରେ ଦରଜ ଓ
ବାହି ଆଦି ଲକ୍ଷଣ

କେଣେ ଗର୍ଜ ନି ବଟି

ଦେଖାଇଲେଥାଏ ଯାହାକି ଚିରମ୍ବାୟୀ ବା ସାଂଘାତିକ ନୁହେଁ । ସୁମ୍ମ ନାରୀ ପାଇଁ ଏହି ବଚିକା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ନିରାପଦ । ତେବେ ନିଶା ଖାଉଥିବା ବା ସିଗାରେଟ୍ ପିରଥିବା ମହିଳା ବା ହାଇର୍ନ୍‌ଡିପ୍ରେସର ମହିଳାଙ୍କ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଏହା ଯନ୍ତ୍ରଣାର ସମ୍ବନ୍ଧବିନା ଥାଏ । ୩୦ବର୍ଷୀ ଉତ୍ସବ ବିଷୟର ମହିଳାଙ୍କ ପାଇଁ ଏବେ ନୂଆ ବଚିକା ପ୍ରୋକେଷ୍ଟ୍‌ଜେନ ସେ ସାଜେଷ୍ଟଳ ହୋଲିଯିବା ରତ୍ନସ୍ଵାବ ବଦ ହେବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଜଣେ ଖାଇଲେ କ୍ଷତି ନାହିଁ । ପିଲାଙ୍କୁ କ୍ଷାର ଦେଇଥିବା ମାଆଙ୍କ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଲଞ୍ଛେଜେନ ନଥିବା ବା କେବଳ ପ୍ରୋକେଷ୍ଟ୍‌ଜେନ ବଚିକାଙ୍କ ସେମାନେ ବିନି ଦ୍ୱାରା ଖାଇପାରନ୍ତି ଏହା ମିଶ୍ରର କୌଣସି ଶାରୀରିକ କ୍ଷତି କରିନଥାଏ ବା କ୍ଷାରର ପରିମାଣ ବା ମାନ କମାଇବାର ଆଶକା ରଖିନଥାଏ । ଏହି ବଚିକା ଖାଇଲେ ମହିଳାମାନଙ୍କର ଓଜନ ବଢ଼ିପିବା ନେଇ ଏକ ଧାରଣା ରଖିଥାଏ ତେବେ କେତେକ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଶରୀରରେ ମେଦର ଭାରତମ୍ୟ ପାଇଁ ଓଜନ କିଛିଟା ବଢ଼ି ଥିଲେ ବି ସମସ୍ତଙ୍କ କ୍ଷେତ୍ର ପାଇଁ ସମାନ ନୁହେଁ । ମହିଳାଙ୍କ ପାଇଁ ଆପାତ୍କଳାନୀ ଗର୍ଭନିରୋଧକ ବ୍ୟବମ୍ବା ବି ରହିଛି । କୌଣସି ଅଭାବନୀୟ ଘଟଣାରେ ଧରନ୍ତ ଗର୍ଭନିରୋଧକ ବ୍ୟବହାର କରି କୌଣସି ଭୂତି ଯଥା କଣ୍ଠମଟି ଖିଗଲେ, ବା ନଷ୍ଟ ହୋଇଗଲେ କିମ୍ବା ବଚିକା ଖାଇବାକୁ ଭୂଲିଗଲେ ବା ଝୁଭାର୍ଯ୍ୟକୁ କୌଣସି ଦୁଷ୍କର୍ମର ଶାକାର ହେଲେ ଗର୍ଭଧାରଣ ହେବାର ସମ୍ବନ୍ଧବିନା ରହିଥିବାରୁ ଏହି ସମୟରେ ଆପାତ୍କଳାନୀ ଗର୍ଭନିରୋଧକ ବ୍ୟବମ୍ବା ଗହଣ କରାଇପାରେ । ମାସିକ ରତ୍ନ ବିଭିନ୍ନ ସମୟରେ ଏହା ଅଳଗା

କେତେ ଭଲ ଗଞ୍ଜ ନିରୋଧକ ବିଟିକା ?

ଅଳମା ଭାବେ ଏହା କାମ
କରିଥାଏ । ପ୍ରଥମେ ଏହା
ତିମ୍ଭୁ ବାହାରିବାକୁ ବସ
କରେ ତାପରେ ଛୁଣୁ ସଞ୍ଚାରକୁ
ବସ କରି ଶେଷରେ ଛୁଣୁକୁ
ଗର୍ଜାଶୟରେ ରହିବାକୁ ଦିଏ
ନାହିଁ କିନ୍ତୁ ଥରେ ଗର୍ଜଧାରଣ
କରିବାରିବା ପରେ ଏହା

ଚେବେ ଏହା ଯଦି ନକମେ ତେବେ ସ୍ତ୍ରୀ ଓ ପ୍ରସୁତୀ ବିଶେଷଜ୍ଞଙ୍କ ପରାମର୍ଶ ନିଅନ୍ତୁ । ଗର୍ଭଧାରଣ କରିବାକୁ ଆଗ୍ରହୀ ହେଲେ ବଟିକା ବନ୍ଦ କରିବା ପରେ ଦୂଳନିମ ମାସ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରତ୍ୟେକ ପାଞ୍ଚ ମିଲିଗ୍ରାମର ଫଳିକ ଏସିଛୁ ମାମକ ଉଚିତମିନ୍ ଖାଇନ୍ତୁ ଏହାପରେ ଗର୍ଭଧାରଣ ହେଲେ ସ୍ଥାପ୍ତ୍ୟ ପାଇଁ ଭଲ । ଗର୍ଭନିରୋଧକ ବଟିକାର ବ୍ୟକ୍ତହାର ନେଇ କାହାର କନନ୍ତୁହା କଥା ଶୁଣନ୍ତୁ ନାହିଁ । ନିକଟରୁ ସ୍ଥାପ୍ତ୍ୟକେତ୍ର ବା ଅଭିଜ୍ଞ ସ୍ତ୍ରୀ ଓ ପ୍ରସୁତୀ ବିଶେଷଜ୍ଞଙ୍କ ପରାମର୍ଶ ନିଅନ୍ତୁ ।

ବିଶ୍ୱ ଗର୍ଭନିରୋଧ ଦିବସ (ସେପ୍ଟେମ୍ବର ୨୭)

ପ୍ରତିବର୍ଷ ସେମେମ୍ବର ୨ ଏବେ ପାଲିତ ହୋଇଥାଏ ବିଶ୍ୱ ଗର୍ଭନିରୋଧ ଦିବସ। ବିଶ୍ୱରେ ଜନହଂଶ୍ୟା ଯେଉଁ ହାରରେ ଦକ୍ଷିବାରେ ଲାଗିଛି, ଏହାକୁ ଗୋଳା ନଗରେ ଉପ୍ରକାଶ ପରିଚିତ ସୁଷ୍ଠୁ ହେବ। ଅନ୍ୟ ପ୍ରାଣୀ ପ୍ରଥମେ ଧୂପ ପାଲିଯିବେ, ଶେଷରେ ମଣିଷ। ଜନହଂଶ୍ୟା ବୃଦ୍ଧ ଯୁଜନରୁ ଆରମ୍ଭ କରି ନାମା ମଣିଷକୁ ତ ଓ ପ୍ରାକୃତିକ ବିପର୍ଯ୍ୟ ଆଣିଦେବ। ତେଣୁ ଗର୍ଭନିରୋଧର କୌଣସି ବିକାଶ ନାହିଁ । ଏକ ବା ଦୂରରୁ ଅଧିକ ସନ୍ତାନ ସୁଷ୍ଠୁ ନକରିବା ପାଇଁ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଦମ୍ପତ୍ତି ଯତ୍ନବାନ ହେବା ଉଚିତ । ଏ ବାବଦରେ ସଚେତନା ସୁଷ୍ଠୁ ଏବଂ ଗର୍ଭନିରୋଧକ ସାମଗ୍ରୀର ବ୍ୟାପକ ପ୍ରକଳନ, ଏହି ଦିବସ ପାଳନର ମଧ୍ୟ ଲକ୍ଷ୍ୟ ।

ସ୍ତ୍ରୀ ଓ ପୁଣ୍ୟତା ରୋଗ ବିଶେଷଜ୍ଞ ତଥା ଅଧୀକ୍ଷକ,

ଅର୍ପନ ପିଏନ୍ଦ୍ରି, ପିତ୍ରି, କଟକ,

E-mail : drkanti111navak@gmail.com

କାମକରେ ନାହିଁ ।

ସବୁଠାରୁ ଭଲ ସ୍ଥାପ୍ନ୍ୟାଦୟକ ଗର୍ଭନିରୋଧକ ବଚିକା ନିଯମିତ
ଠିକ୍ ରୁପେ ଖାଆନ୍ତୁ । ପ୍ରଥମ ମାସ ରତ୍ନସାବର ପ୍ରଥମ ଦିନରୁ ଏକୋଇଶ
ଦିନ ଯାଏ ଧାରାବାହିକ ଭାବରେ ସବୁ ରତ୍ନିରେ ଗୋଟିଏ କରି ଖାଇବେ ।
ଭାପରେ ସାତ ଦିନ ବ୍ୟବଧାନରେ ମୂଳ୍ୟ ପ୍ର୍ୟାକେଟ ଆରମ୍ଭ କରିବେ ।
ସାତଦିନରୁ ଅଧିକ ବ୍ୟବଧାନ ରହିଲେ ଗର୍ଭ ସଂକରଣ ସମ୍ବନ୍ଧାବ୍ଳୟାବ୍ଲେ
। ମନେରଖଣ୍ଡ କୌଣସି କାଶରୁ ଗୋଟିଏ ବଚିକା ଭୁଲିଗଲେ ପରଦିନ
ଦୁଇଟି ବଚିକା ମନେକିଟି ଖାଇନେବେ । ଦୁଇଦିନ ଭୁଲିଗଲେ ସହପରି
ଅନୁପାତରେ ବଚିକା ଖାଆନ୍ତୁ କିନ୍ତୁ ସତର୍କ ଥୁବେ ସେ ମାସରେ ଯେପରି
ଅସୁରକ୍ଷିତ ଯୋଜନ ସର୍କର ନରହେ । ଏ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଗର୍ଭନିରୋଧକର ଅନ୍ୟ
ଉପାୟ ଗ୍ରହଣ କରିପାରି । ଆଧୁନିକ ବଚିକା ବ୍ୟବହାର ସମୟରେ
ସାମାନ୍ୟ ରକ୍ତସାର ହୋଇପାରେ ତେବେ ଏହାକି ନେଇ ବ୍ୟକ୍ତ ହୁଅନ୍ତରିନ୍ଦ୍ରିୟ

ଓଡ଼ିଶାରେ ରଙ୍ଗମଞ୍ଚ ଓ କଳାବିକାଣ କେନ୍ଦ୍ର

ନାଟ୍ୟସାରଥ ଅଭୟ କୁମାର ଦାସ

ସୌଖ୍ୟନ ନାମ୍ୟ ସଂପ୍ରାଦୀ
 ଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟ ନାଟକକୁ
 ବଞ୍ଚାଇ ରଖୁଣାରୁ
 ଉଦ୍‌ୟମ କରିଛନ୍ତି ।
 ୧୯୪୪ରେ କଟକର
 ‘ସୁଜନୀ’, ୧୯୭୦ରେ
 ଭୁବନେଶ୍ୱରର ‘ଫନ୍ଦକେଡ’,
 ୧୯୭୪ରେ ରାଉଳକୋଳାର
 ‘ଲାଇଫ୍ ଆଷ୍ଟ ରିଦିମ୍’, ୧୯୭୮ର
 ‘କଲିଙ୍ଗ କଳାପରିଷଦ’ ଓ କଟକର ‘ଫ୍ରେଶ୍‌ସ୍ଟେପ୍
 ଯୁନିଯନ ସୁନ୍ମାଳାଟେଡ ଅର୍ଟିଷ୍ଟ’ ପ୍ରମୁଖ । ଓଡ଼ିଆର ନାଟକ,
 ଲୋକନାଟକ ଆମ ଜନଜାବନର ବାସ୍ତବ ଜାବନ ଚିତ୍ର ।

ରଜନାଥ କଲକତ୍ତାରେ ୧୯୪୭ରେ ଗଡ଼ ଉଠିଥିଲା । ଡିଶାରେ ରଜନାଥର ଲିତିହାସକୁ ତିନି ଭାଗରେ ବିଭିନ୍ନ କରାଯାଇପାରେ । ତାହା ହେଉଛି ସ୍ମୃତୀ, ଅସ୍ମୀୟ ଓ ଦୌଷଳ୍ୟନର ରଜନାଥ । ଡିଶାରେ ରଜନାଥର ଲିତିହାସ ଖେଳିଲେ ୧୯୭୨ ମସିହାରେ କଟକ ମିଶନ ସ୍କୁଲରେ ଜୀବାଜୀ ନାଟକ ଅଭିନାତ ହୋଇଥିବା ନେଇ ଉଚ୍ଛଵ ଦାପିକାରେ ବର୍ଣ୍ଣନା ହୋଇଛି । ତେବେ ୧୯୪-୭୭ ବେଳକୁ ଏଠାରେ ଏକ ଅସ୍ମୀୟ ମଞ୍ଚ ଗଠନ ହେବା ପରେ କଟକ ମୁନିସିପାଲିଟି ହତେରେ ସର୍ବପ୍ରଥମେ ୧୯୭୨-୭୩ ସମୟରେ ବନ୍ଦ ପାର୍ଶ୍ଵ ରିପନ ଓ ସାଙ୍ଗଲା ଧୂଏର୍ଷ ନାଟକ ପ୍ରଦର୍ଶନ କରିଥିଲେ । ତେବେ ୧୯୮୩ ବେଳକୁ ଧରାବାର ହିମା ଧୂଏର୍ଷ କମ୍ପାନୀ କଟକରେ ଏକ ରଜନାଲା ନିର୍ମାଣ କରି ନାଟକ ଅଭିନୟ କରାଇଥିଲେ । ୧୯୮୧ରେ କାଞ୍ଚ କାବେରା ଓ ୧୯୮୨ରେ ମହାୟାସ ବଜାରର ହାରାଧାନ ଘୋଷକ ବାସଗୁହରେ ମଞ୍ଚପୁ ହୋଇଥିଲା ନାଟକ 'ବନମାଳା' । ସେହିପରି ୧୯୮୩ରେ କାଳୀୟଦ ବଦୋପାଥ୍ୟଙ୍କ ଗୁହରେ 'କଳିକଳ', ୧୯୮୪ରେ ପୁରା ହିମ୍ବ ଧୂଏର୍ଷରେ ମଞ୍ଚପୁ ହୋଇଥିଲା ନାଟକ 'ଗାନ୍ଧାରିଷେକ', ୧୯୮୫ରେ ଶ୍ରୀପାଞ୍ଚମୀ ଥିଥରେ କଟକ ଜିଲ୍ଲାର କୋଠପଦ ଗ୍ରାମରେ ଏକ ପ୍ଲାଟୀ ମଞ୍ଚ ପ୍ରତିଷ୍ଠା ହୋଇ 'କାଞ୍ଚ କାବେରା' ପ୍ରଦର୍ଶିତ ହୋଇଥିଲା ।

ବାରାବୀଁ କିମ୍ବା ଠାରେ ୧୮୭୭ରେ ନାଟକ ‘ଜଗାଞ୍ଜ’,
୧୮୯୯ରେ କଟକର ରଘୁନାଥପୁର ଠାରେ ନାରାୟଣ ମିଶ୍ରଙ୍କ ‘ସାତ ବନବାସ’
ପ୍ରଦର୍ଶିତ ହୋଇଥିଲା । ୧୮୯୯ରେ କଟକରେ ନାଟକ ‘ପ୍ରହାର’ , ୧୮୯୭ରେ
ମଧ୍ୟମୂଳନ ଦସଙ୍କ ଘରେ ବଜ୍ଞାଳୀ ନାଟକ ‘ହରିଶୁନ୍ଦ୍ର’ ଅଭିନାତ ହୋଇଥିଲା ।
୧୮୭୫ରେ କଳା ଓ ସାଧନାର କ୍ଷେତ୍ର ମାହାଙ୍ଗୀ ଠାରେ ଜଗମୋହନ ଲାଲୀ
ରାଧାକାନ୍ତ ରଙ୍ଗମଞ୍ଚ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରି ଡିଆ ଓ ବଜ୍ଞାଳୀ ନାଟକ ଅଭିନାତ
କରିଥିଲେ । ତେବେ ୧୮୭୭ ବେଳକୁ ମଧ୍ୟମୂଳନ ଦସଙ୍କ ଘରେ ପ୍ଲାୟୀ ମଞ୍ଚ
ଓ କଟକର ପ୍ରଖ୍ୟାତ ଜମିଦାର ଲକ୍ଷ୍ମୀନାରାୟଣ ଟୋଧୁରାଙ୍କ ନିଜ ଘରେ ନାଟକ
ପାଇଁ ରଙ୍ଗମଞ୍ଚ ଆରି କରିଥିଲେ । କଟକର ବିନୋଦବିହାରୀରେ ୧୮୯୮ରେ
‘ବାଣୀପାଣୀ ଥୁଏଗର’ ପ୍ରତିଷ୍ଠା ହୋଇଥିଲା । ଦିଶିଣ ଡିଶାର ପ୍ରଥମ ପ୍ଲାୟୀ ମଞ୍ଚ
୧୮୭୭ରେ ପ୍ରତିଷ୍ଠା ହୋଇଥିଲା ଏହାର ନାମ ଥିଲା ‘ପଡ଼ୁନାର ରଙ୍ଗଳକ୍ଷୟ’
ସେହିପରି ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ ୧୯୧୦ ବେଳକୁ ଜମିଦାର କୁଞ୍ଜବିହାରୀ
ଘୋଷଙ୍କ ଉଦୟମରେ ବାସନ୍ତ ରଙ୍ଗମଞ୍ଚ, କଟକର ବଜ୍ଞା ବଜାରର ରଙ୍ଗମାକାନ୍ତ
ବିଶ୍ଵାଳିଙ୍କ ଉଦୟମରେ ୧୯୧୯ରେ ‘ଉଷା ପେଞ୍ଚାଳ’ ଓ ପୂରା ଜିଲ୍ଲାର ବନମାଳି
ପତିକ ଉଦୟମରେ ୧୯୧୯ ମସିହାରେ ବଳଙ୍ଗୀ ଠାରେ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ହୁଏ ଡିଶାର
ପ୍ରଥମ ବ୍ୟବସାୟିକ ରଙ୍ଗମଞ୍ଚ ‘ରାଧାକୃଷ୍ଣ ଥୁଏଗର’ । ସେହିପରି ୧୯୧୫ରେ
ହରିପୁର ସାହୁଙ୍କ ପ୍ରକ୍ଷେପରେ ‘ପାଥୁ ଥୁଏଗର’ ୧୯୧୫ ମସିହାରେ
ଗଢି ଉଠିଥିବାବେଳେ ସୋମନାଥ ଦାସଙ୍କ ପ୍ରକ୍ଷେପରେ ୧୯୩୩ରେ ‘ଅନ୍ଧପୁର୍ଣ୍ଣ
ନାଟ୍ୟମଣ୍ଡଳ’ ଓ ୧୯୪୪ରେ କଟକରେ ‘ଅନ୍ଧପୁର୍ଣ୍ଣ ବି ଗ୍ରୂପ’ ମଞ୍ଚ ତିଆରି
ହୁଏ । ଏହି ଅନ୍ଧପୁର୍ଣ୍ଣ ଥୁଏଗରଟି ୧୯୧୯ରେ ବଜ୍ଞାଳୀ ନାଟ୍ୟକାର ଜଳନ୍ଦର
ଚଙ୍ଗୀପାଥୀଯଙ୍କ ନାଟକ ‘ପିତୃଭୂତ’ ର ଡିଆ ଥିବାଦ ମଞ୍ଚକ କରିଥିଲେ ।

୧୯୯୨ରେ କାଳାଚରଣ ପଞ୍ଜିଯନଙ୍କ ‘ସାମାଜିକୀୟ ନାଟ୍ୟ ଦୟା’, ୧୯୪୭ରେ କଟକ ମାଲିକଗୋପ ବଜାରର ‘ଭାରତୀୟ ଥୁଏଟର’, ୧୯୪୪ରେ ‘ନ୍ୟୂ ଓଡ଼ିଶା ଥୁଏଟର’, ୧୯୪୧ରେ କଟକର ଧର୍ମଶାଳା ଠାରେ ଯୋଗାନାମ ପଞ୍ଜାକ ‘ଦୁର୍ଗମଣି ଥୁଏଟର’, ୧୯୫୨ରେ ଜଗନ୍ନାଥ ମହାନ୍ତିଳ ପ୍ରେସ୍‌ରେ ‘ଜନମନ୍ଥ ଥୁଏଟର’, ୧୯୪୭ରେ ବରଗଢ଼ର ଅପରିପାଣିଗୁହଙ୍କ ପ୍ରେସ୍‌ରେ ‘ନାଟ୍ୟ ମଦିର’, ୧୯୫୩ରେ ରଣପୁରର ‘ରଣପୁର ରଙ୍ଗମଞ୍ଚ’ ସେହିପରି କଟକର ବଡ଼େଇଲାହିରେ ‘ଦୌଖୁଣି ରଙ୍ଗମଞ୍ଚ’ ଭାବେ ୧୯୧୯ ମସିହାରେ ‘ବାଣୀପାଣି କୁବ’, ୧୯୨୨ରେ କାଠଗଡ଼ା ପାହିର ‘ଉମାକାନ୍ତ ସମିତି’, ୧୯୨୭ରେ ‘ଅମଳା କୁବ’, ୧୯୨୪ରେ ‘କୁନ୍ତିମର ଆମେଚର କୁବ’, ୧୯୨୮ରେ ‘ପିତତୁୟିତ କୁବ’ ପ୍ରମଜ୍ଞା । ତେବେ ୧୯୪୭-୪୭ ସମୟରେ କଟକର ‘ରୂପଶ୍ରୀ ଥୁଏଟର’ ସୁରେନ୍ଦ୍ରନାଥ ଦାସଙ୍କ ପରିଗଳନାରେ ଗଢ଼ି ଉଠିଥିଲା । ୧୯୪୩ ଅକ୍ଟୋବର ୧୨ ତାରିଖରେ ସେ ସମୟରେ ଦେଶ ମାନ୍ଦ୍ରାଜାରେ ରଙ୍ଗମଞ୍ଚ ଭାବେ ‘ଜନମ ରଙ୍ଗମଞ୍ଚ’ ଗଢ଼ି ଉଠିଥିଲା । ସେହିପରି ୧୯୭୫ ଅପ୍ରେଲ ୧୮ ତାରିଖରେ ‘କଳାଶ୍ରୀ ଥୁଏଟର’ ଗଢ଼ି ଉଠିଥିଲା । ଓଡ଼ିଶାର

ଅମର ଫିହ୍ର । ୧୯୪୮ ଅଗଷ୍ଟ ୧୫ରେ ମୁଖ୍ୟମନ୍ୟା ତକ୍ତର ହରେକୁଷ୍ଟ ମହାବିତ
ଜାଙ୍କ ନିଜସ୍ଵ ଲୋକଙ୍କ ତେବେଳମେଣ୍ଡେ ପଣ୍ଡରୁ ଦଶ ହଜାର ଟଙ୍କା କଲାବିକାଶ
କେନ୍ଦ୍ରର ରହ ନିର୍ମାଣର ଶିଳମୟାସ ପାଞ୍ଚ ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ । ନ୍ୟାୟମୁଣ୍ଡ ହରିହର
ମହାପାତ୍ରଙ୍କ ସହଯୋଗରେ ପ୍ରାଣ୍ୟର ଭୂତଳ କଷାମୀ ଗରି ହଜାର ଟଙ୍କାର ଜାତା
ସହଯୋଗ ସ୍ଵରୂପ ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ । କଟକ କଲାବିକାଶ କେନ୍ଦ୍ରର ପ୍ରଥମ
ସଭାପତି ଥିଲେ ତକ୍ତର ପ୍ରାଣ୍କୁଷ୍ଟ ପରିଜ୍ଞା ଓ ପ୍ରଥମ ସମ୍ପଦକ ଥିଲେ ବିଶ୍ଵନାଥ
ରାଓ । ସେ ସମୟରେ ବର୍ତ୍ତମାନର ସ୍ଵିକ୍ଷ୍ୟାତ ମୃତ୍ୟୁରୁ ମାୟାଧର ରାଉତ ମାତ୍ର
ପଦର ଟଙ୍କା ଦରମା ଦିନମଯେଇରେ ନୃତ୍ୟ ଶିକ୍ଷା ଦେଉଥିଲେ । କେନ୍ଦ୍ରର ରଣ
ମହାପାତ୍ର ମଧ୍ୟ ମାୟିକ କୋଟିଏ ଟଙ୍କା ଦରମାରେ ଶିକ୍ଷା ପ୍ରଦାନ କରୁଥିଲେ ।
ଗାନ୍ଧୀଙ୍କ ତ୍ୱରି ମହାନ୍ତି କେନ୍ଦ୍ରରେ ଅଧ୍ୟୟନ କରିବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଶିକ୍ଷକ ହିସାବରେ

ମଧ୍ୟ କର୍ତ୍ତବ୍ୟରତ ଥୁଲେ । କେନ୍ଦ୍ର ଅନ୍ୟତମ ଶିକ୍ଷଣ ଭାବେ ବାଳକୁଷ୍ଠ ଦାଶ
କାର୍ଯ୍ୟରତ ଥୁଲେ । ସେ ସମୟରେ ଡକ୍ଟିଶାର ଏକମାତ୍ର ଓ ପ୍ରମୁଖ ଅନୁଷ୍ଠାନ
ଭାବେ କଲାବିଜ୍ଞାନ କେନ୍ଦ୍ର ଡକ୍ଟିଶା ନୃତ୍ୟ ଓ ଗାୟଚର ବିଧୁବନ୍ଧ
ଗରିବର୍ଷାଙ୍କୁ ପାଠ୍ୟକ୍ରମ ତିଆରି କରିଥିଲା ।
ସର୍ବପ୍ରଥମେ ୧୯୫୩ମୟୁ ୧୯୫୪ ଶିକ୍ଷା
ବର୍ଷରେ କବିତନ୍ତ୍ର ଉତ୍ସବ କାଳାଚରଣ
ପଞ୍ଜନୀଯକ, ନୀଳମାଧବ ବୋଷ,
ଦୟନିଧି ଦାସ ଓ ଅନେକ ପ୍ରମୁଖ
ଶିକ୍ଷା ଶୂରୁଙ୍କ ଚହ୍ରାବଧାନରେ
ଡକ୍ଟିଶା ନୃତ୍ୟ ଗାୟଚର ଗରି
ବର୍ଷାଙ୍କୁ ପାଠ୍ୟକ୍ରମ ପ୍ରବର୍ତ୍ତନ
କରାଯାଇଥାଲା ।

କଳାବିକାଶ କେନ୍ଦ୍ରର
ସେ ସମୟର ବିଶେଷକରି
ପ୍ରଥମ ପାଠ୍ୟକମ ବ୍ୟାଚର
କଥା ସପକ୍ଷରେ ଉଲ୍ଲେଖ
କରୁଛି । ଆଜିର ପ୍ରସିଦ୍ଧ
ଫଣାତ ସାହକ ଭାବେ
ସାକୃତ ପାଠ୍ୟକମ ରାଖିଲ ଚନ୍ଦ୍ର
ମହାନ୍ତି, ଭିକାରୀ ଚରଣ ବଳ,
ଅର୍ଜୁନ ଚରଣ ସାମଳ, ରଘୁନାଥ
ନନ୍ଦ, ଅକ୍ଷୟ ମହାନ୍ତି, ତକ୍ତର
ମନୋରଞ୍ଜନ ପୃଷ୍ଠା, ନଗାନ ଚନ୍ଦ୍ର ପଚନାୟକ
ଓ ଲିଦିର ରାଯ ପରମ୍ପରା
ପାଠ୍ୟକମର ଶାତରାଜା । ମେହିମାନ ଲେଖକ

ପ୍ରତ୍ୟେକରେ ମାଯାଧର ଗରିବଙ୍କୁ ଓ ନବଜୀବ ମିଶ୍ରଙ୍କୁ ଦଳାଳାନ
ମାତ୍ରାଜର କଳାକାନ୍ତ୍ର ଓ ଲକ୍ଷ୍ମୀର ମରିସ କଲେଜକୁ ନୃତ୍ୟ ଓ ବେହେଲାରେ
ଉଚ୍ଚଶିକ୍ଷା ପାଇଁ ପଠାଯାଇଥାଲା । ଶ୍ରାମତା କୁମାର ମହାନ୍ତି କଳାବିକାଶ କେନ୍ଦ୍ରର
ପ୍ରାତ୍ରୀ । କଳାବିକାଶ କେନ୍ଦ୍ରରେ ଡିପାର୍ଟ୍ମେଣ୍ଟ୍ ନୃତ୍ୟ, ଡିପାର୍ଟ୍ମେଣ୍ଟ୍ କଷ୍ଟ ସଂଗାଇ, ହିନ୍ଦୁମୁଖୀନୀ
ଶାଶ୍ଵତ କଷ୍ଟ ସଂଗାଇ, ଭାଓଲିନ, ଗାୟତ୍ର, ତବଳା, ସୁଗମ ସଙ୍ଗାତ ପରି ସାତଟି
ବିଭାଗ ରହିଛି । ସେହିପରି ୧ ୯୮୪ ମସିହାରୁ ଗରି କଳା ଶିକ୍ଷା ନିମିତ୍ତ ତ୍ରୈକ
ଲାଲ ମେହେଙ୍ଗ ଗରୁ ନଳା କେନ୍ଦ୍ର ସ୍ଥାପିତ ହୋଇଛି । ଏସବୁ ପାଠ୍ୟକ୍ରମର ସମୟ
ଆସା ହେଉଛି ହିଥ ବର୍ଷ ।

ସ୍ଵାଧୀନତି ପାଇବା ପରେ ଓଡ଼ିଶା ନୃତ୍ୟ ସଂଗାତର ହଜିଯାଇଥିବା
ଗୋରବକୁ ପୁଣି ଫେରଇ ଅଣି ଓଡ଼ିଶାର ସାମ୍ବୁକି ପୂର୍ବଜୀବାରଙ୍ଗର ଏକ ଉଚ୍ଛବ୍ଲୁଷ
ଗୈବେଶଶା କେନ୍ତ୍ର ହେଉଛି କଳବିକାଶ କେନ୍ତ୍ର । ଏଠାରେ କର୍ମଜୀବୀ ମହିଲାଙ୍କ
ରହଣି ପାଇଁ ଦୂର୍ଘୋଷ କର୍ମଜୀବୀ ମହିଲା ନିବାସ ରହିଛି । କେନ୍ତ୍ର ନୃତ୍ୟରେ
ବିଶେଷ ପାରଦର୍ଶତ ଥିବା ଛାତ୍ରପ୍ରାଙ୍ଗ ପାଇଁ ଏକ କଞ୍ଚତର ତଳିମ କର୍ମୟକ୍ରମ
ଗ୍ରହଣ କେନ୍ତ୍ର ରହିଛି ଏହି କେନ୍ତ୍ର ତରଫ୍ରେ ବିରିନ୍ଦ ଶିକ୍ଷା ଶିଦିର ଅନୁଷ୍ଠିତ
ହୋଇଥାଏ । କଳବିକାଶ କେନ୍ତ୍ରରେ ଓଡ଼ିଶାର ପାଇଁ ଅଞ୍ଚଳରେ ବ୍ୟବହୃତ ଓ
ବିଶେଷ ପ୍ରକାର ବାଦ୍ୟ ଯତ୍ନ, ଦେଶ ପୋଷକ ଅଳଙ୍କାର ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ
ବୈଷିଷ୍ଣବ୍ୟପୁର୍ଣ୍ଣ କଳା ସାମଗ୍ରୀର ଏକ ଛୋଟ ସାହାଲିମ ରହିଛି । କଳବିକାଶ
କେନ୍ତ୍ର ପ୍ରକ୍ଷେ ଅଧ୍ୟାନରେ ଏକ ପରାମର୍ଶ ଦାତା କମିଟି ଦେଇନାହିଁ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟ
ପରିଚାଳନା କରିଥାଏ । କଳବିକାଶ କେନ୍ତ୍ର ପ୍ରାଣ ପ୍ରତିଷ୍ଠାତା ବୁଲିଲ ଯୋଶାଙ୍କ
ସେପ୍ଟେମ୍ବର ୨୪, ୧୯୮୩ ମିଥିହାରେ ପରଲୋକ ହୋଇଥିଲା । ୧୯୧୮ ମାର୍ଚ୍ଚ
୧୯୧୯ ତରିଖରେ ମୁଜୁରାଚର ମହୁଆରେ ଜନ୍ମ ନେଇଥିବା ଏହି କଳାପ୍ରେମୀ ବ୍ୟକ୍ତି
ଜଣଙ୍କ ସର୍ବପ୍ରଥମେ ଓଡ଼ିଶାର ମୋହନ ଗୋସ୍ବାମୀଙ୍କ ରାହାର ଦଳ ଓ କବିତର୍କ
କଳାଚରଣ ପଞ୍ଜାନୀଙ୍କ ଓଡ଼ିଶା ଥୁଏଗର ନାନକ ଦେଖୁ ଆକୁଷ୍ଟ ହୁଅଛି
ଓଡ଼ିଶାରେ ଏକ କଳା ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ ଗଠନ କରିବା ପାଇଁ । ତଙ୍କର ସତ୍ୟନିଷ୍ଠ ଓ
ସଂକଳନ୍ତପୁର୍ଣ୍ଣ ସାଧନ ପାଇଁ କଳବିକାଶ କେନ୍ତ୍ର ପ୍ରତିଷ୍ଠା ହୋଇପାରିଥିଲା । ତଙ୍କ
ସାଧନ ଏପରି ତାତ୍କାଳୀୟ ଯେ ଯାହା ଏକ ଲେଖନୀ ଜଣାପଡ଼ି ଏହି କଳବିକାଶ
କେନ୍ତ୍ର ନିର୍ମାଣ ପାଇଁ ଅର୍ଥ ଓ ସମ୍ବଲର ଅଭାବ ଥିବାର ସେ ଏକ ପ୍ରକାର ବକ୍ତା
ଶପଥ ନେଇଥିଲେ ସେ ଯେଉଁ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କେନ୍ତ୍ର ଗୁହ ନିର୍ମାଣ ନ ହୋଇଛି ସେ
ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ମୁଁ ଆମେ ଯୋଗ ମଢ଼ିବି ନାହିଁ କି ନଦିରେ ଶୋଇବି ନାହିଁ ଏବଂ ପ୍ରତିଦିନ
ଅନ୍ତର୍ଭାବରେ ପକ୍ଷେ କେନ୍ତ୍ର ନିର୍ମାଣ ପାଇଁ ଶହେମଙ୍କ ସହଯୋଗ ରାଶି ସହାୟ
କରିବି । ଏହିପରି ଭାବରେ ସେ ସମର୍ପତ ଭାବନା ନେଇ କଳବିକାଶ କେନ୍ତ୍ର
ପ୍ରାପନ କରିଥିଲେ । ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ ୧୯୭୧ ମିଥିହା ବେଳକୁ ରାଜସ୍ବ
ବିଭାଗର ସଂଚିତ ଥିବା ଏସ.ବେ.କେ. ଗୋପନୀ ସହଯୋଗ ପ୍ରଦାନ କରି ତଥାଳୀନ
ରଜୟ ମନୀ ସଦାଶିବ ତ୍ରିପାଠୀ ସରକାରୀ ଲାଗା ପାଇଁ ଲିଙ୍କ ସୁତ୍ର ନିମିତ୍ତ
ସହଯୋଗ ରଖୁଥିଲେ । ଏଠାରେ ଉଲ୍ଲେଖିତ ଗୋପନୀ ତଙ୍କ ପାଇଁ ଦ୍ୱାରା ଯୋଗ ଥିଲେ
କଳବିକାଶ କେନ୍ତ୍ରର ଜଣେ ସଭ୍ୟା । କଳବିକାଶ କେନ୍ତ୍ର କେବଳ ଓଡ଼ିଶାର ନୃତ୍ୟ
କଳା କେନ୍ତ୍ରର ଏକ ପ୍ରମାଣ କ୍ଷେତ୍ର ନାହିଁ ବନ୍ଦ ଏହା ବିଶ୍ଵର କଳା ଓ ଗୋରବ
କ୍ଷେତ୍ରର ଏକ ପ୍ରମାଣ ଅନୁଷ୍ଠାନ ।

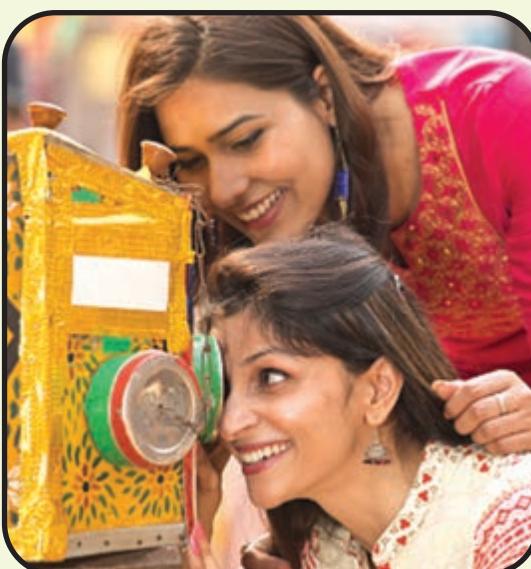
ଗୋଟିଏ, ମାହାଙ୍ଗା, କଟକ, ଦୂରଭାଷ : ୯୪୩୭୧୪୭୭୧୭
E-mail : abhaya123das@gmail.com

ରାଜବ୍ରତ, ହାତର ଆଜାନ ଅନ୍ତର୍ଗତ

ସହିତ ହାତରେ ଚାଲୁଥିବା ପ୍ରୋଜେକ୍ଟର ସିନେମା ରିଲ୍ ପଛପାତେ ରଖାଯାଇଥାଏ । ହାତରେ ମେସିନ ଦୁଲାଇବା ବେଳେ ରିଲ୍ ଚାଲିଲେ ‘ବାଇଞ୍ଚୋପ’ ସମ୍ବଲରେ ଲାଗିଥିବା ଖୋପ ସୁତ୍ତିକରେ ଥିବା ଲେନ୍ଦ୍ର ଦ୍ଵାରା ଦେଖୁଥିବା ବ୍ୟକ୍ତି ସଙ୍ଗୀତ ସହିତ ଦୃଶ୍ୟର ମଜା ସିନେମା ଭଲି ଅନୁଭବ କରିଥାଏନ୍ତି ।

କିଛିବର୍ଷ ତଳେ ରାଜଧାନୀ ଦିଲ୍ଲୀର ସର୍ବସାଧାରଣ ପ୍ରଦର୍ଶନ ପ୍ଲ୍ଟଲ ଯଥା ଲଣ୍ଡିଆ ଗେର୍, ଦିଲ୍ଲୀ ହାତ କିମ୍ବ ପ୍ରଗତି ମଜାନାନରେ କେବେ କେବେ ଏହି ‘ବାଇଞ୍ଚୋପ’ବାଲାଙ୍କୁ ଦେଖିବାକୁ ମିଳିଥିଲା । ଏବେ ଦିଲ୍ଲୀ ସହରତକି ‘କାଠ ପୁତୁଳା’ କଲୋନୀର ଏକ ବସ୍ତିରେ କେତେଜଣ

ନୂଆ ଯୁଗର ନୂଆ ସକାଳରେ ଯେତେବେଳେ ମନୁଷ୍ୟର ଚିଭବିନୋଦନ ନିମନ୍ତେ ହାତ ପାହାରେ ଚେଲିଭିଜନ, ମଲ୍ଲିପ୍ଲେଟ୍, ଲକ୍ଷନେଟ, ଡିରତି, ମୋବାଇଲ ପୋନ୍ ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବହୁକିଛି ଉପଲବ୍ଧ, ସେହି ସମୟରେ କିଏ କଥାଶ ଚିନ୍ତା କରି ପାରିବ କି ସେ କାଳର ଶୁଦ୍ଧ ‘ବାଇଞ୍ଚୋପ’ କଥା ଯାହାକି ବହୁକାଳ ଧରି ଖୁବ କମ ପଇସାରେ ଛୋଟ ପିଲା ଓ ବଡ଼ମାନଙ୍କ ମନୋରଞ୍ଜନର ଏକମାତ୍ର ସାଧନ ଥିଲା ! ପୁନର୍ଭ ଏଥରେ ଚିତ୍ର ସହିତ ଫଶାତର ବ୍ୟବପ୍ଲା ଥିବାରୁ ସେ ସମୟରେ ଏହା ଲୋକପ୍ରିୟତାର ଶାର୍ଟରେ ଥିଲା । ସେଦିନରେ ସାହି କିମ୍ବ ଘର ନିକଟରୁ ‘ବାଇଞ୍ଚୋପ’ ବାଲା ଆୟିଛନ୍ତି ଶୁଣି ଛୋଟ ପିଲାଙ୍କର ଧାତି ଲାଗି ପାରିଥିଲା । ଏଭଳି ଦୃଶ୍ୟ କେବଳ ସହର ବଜାରରେ ନୁହଁ ଗ୍ରାମମାନଙ୍କରେ ମଧ୍ୟ ଦେଖିବାକୁ ମିଳୁଥିଲା । ଆଜି କିନ୍ତୁ ବହୁତ ପିଲା ଏଭଳି ଅଛନ୍ତି ଯେଉଁମାନେ ‘ବାଇଞ୍ଚୋପ’ର ନାମ ସୁନ୍ଦର ଶୁଣି ନଥିବେ । ସମୟ କରୁରେ ‘ବାଇଞ୍ଚୋପ’ ଆଜି ସହର ବଜାରରୁ ଫର୍ଦୁତ୍ତ ଲୋପପାଇ କେବଳ କେତେକ ଦୂରବର୍ଷୀ ଗ୍ରାମାଞ୍ଚଳରେ ସାମାବନ୍ଧ ରହିଯାଇଛି ।

‘ବାଇଞ୍ଚୋପ’ ମେସିନରେ ଗୋଟିଏ ଛୋଟ ଓ ଅଛୁଟ ଓ ଖୁବ୍‌ର ବଳନ

‘ବାଇଞ୍ଚୋପ’ବାଲା ତାଙ୍କର ପରିବାର ସହ ରହୁଛନ୍ତି, ଯେଉଁମାନେ ଏହି ପରିମଳିକ ବୁଝିଲୁ ଆଜି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବାହାର ରଖିଛନ୍ତି । ଏହି ବସ୍ତିରେ ଦେଶ ସ୍ବାଧୀନ ହେବା ପରେ ୮୦୦ୟ ଉର୍ଦ୍ଧ୍ଵ କଳାକାର ପରିବାର ରହିଥିଲେ । ଏମାନଙ୍କ ଭିତରୁ ଗ୍ରେନାର ବିଭିନ୍ନ ସମୟରେ ବିଦେଶରେ ଆୟୋଜିତ ବିଭିନ୍ନ ଉସବ ଓ ମେଲରେ ଆମ ଦେଶର ପ୍ରତିନିଧିତ୍ବ କରିଛନ୍ତି । ସେମାନଙ୍କ ଭିତରୁ ଏବେ ମାତ୍ର ଅଛୁଟ କେତେବେଳେ ପରିବାର ଏହି ‘ବାଇଞ୍ଚୋପ’ ମେସିନ ସାରତି ରଖିଛନ୍ତି । ବୁରିଗତ ଆୟ ଅଭାବରେ ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଅନେକ ଏବେ ଦିନ ମକୁରିଆ ସମେତ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଧରାରେ ରହି ପରିବାର ପୋଷଣ କରୁଛନ୍ତି । ଜଗଦିଶ ନାମକ ଜଣେ କଳାକାର କହୁଥିଲେ, ‘ଏହି ବ୍ୟବସାୟରେ ଆୟ ନଥିବାରୁ ସେ ଭାବରେ କାମ କରି ପେଟ ପୋଷୁଛି । ସିନେମା ମେସିନ(ପୋଜେକ୍ଟର) ପାଖରେ ଅଛି ଯଦ୍ବାରା ବଳକା ସମୟରେ ସେ’ ପ୍ରଦର୍ଶନ କରି କିଛି ଗୋଜଗାର କରୁଛନ୍ତି । ପୂର୍ବରୁ ଏହି ଶୁଦ୍ଧ ମେସିନଟିର ଆୟରୁ ତାଙ୍କର ବାପା ଘର ଚଳେଇ ପରିବାରର ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଆବଶ୍ୟକତା ମଧ୍ୟ ପୁରଣ କରିପାରୁ ଥିଲେ । ଏବେ ସେ ଅବସ୍ଥା ନାହିଁ ।’

ଅଧ୍ୟକ୍ଷଣ କଳାକାରଙ୍କ ଘରେ ‘ବାଇଞ୍ଚୋପ’ର ପ୍ରୋଜେକ୍ଟର ସହିତ ଏବେ ଅକମି ହୋଇ ପଡ଼ି ରହିଛି । ବେଳେ ବେଳେ ପାଖ ପଡ଼ିଶାରେ କିଛି ମେଳା,

ମହୋପବ, ବିବାହ ଆବି ସମୟରେ କାମ ମିଳି ଯାଉଛି । ସମୟ ସମୟରେ ସୁରଜ କୁଣ୍ଡ କିମ୍ବ ପିଞ୍ଜୋର ଗାର୍ତ୍ତନକୁ ସୋ କରିବା ପାଇଁ ଚାଲି ଯାଆନ୍ତି । ଆଗେ ଦିଲ୍ଲୀ ହାତରେ ‘ବାଇଞ୍ଚୋପ’ର ଭଲ ଗୋଜଗାର ହେଉଥିଲା । ଏବେ କିନ୍ତୁ ୧୪ ଦିନର ମାହାସୁଲ ବାବଦକୁ ୪ ହଜାର ଟଙ୍କା ଦେବାକୁ ପଡ଼ୁଛି । ଏତେ ଟଙ୍କାର ଗୋଜଗାର ଥିଲେ ତ ? ଶେଷ ପିଲାମାନଙ୍କୁ ଆକଷିତ କରିବା ପାଇଁ ମେସିନରେ ସାରଣ୍ତ ସିଷ୍ଟମ ଯୋଗ କରିବାକୁ ହେଲେ ଅତିକମରେ ୧୦ ହଜାର ଟଙ୍କା ଖର୍ଚ୍ଚ ହେବ । ଧାର କରକ କରି ଆଣିଲେ ମଧ୍ୟ ଗୋଜଗାର ହେବନାହିଁ । ବର୍ଷମାନ ଦିନମାନଙ୍କରେ ଦେଖିଲି ୨୪ହ ଟଙ୍କା ଗୋଜଗାର ହେଲେ ବହୁତ ବେଶି । ସେଇରୁ ମାହାସୁଲ ଦେବେ କିପରି ?

ପ୍ରଥମ ଭାବରେ ‘ବାଇଞ୍ଚୋପ’ ୧୯୯୮ ମସିହାରେ କଲିକଟାରୁ ଆସିଥିଲା । କଲିକଟାର ଜଣେ ବାସିଥା ହିରାଲାଲ ସେନ ନିଜ ଉଦ୍ୟମ ଓ ଜ୍ଞାନରେ ବିଭିନ୍ନ ଯନ୍ତ୍ରପାତି କିମି ଏକ ‘ବାଇଞ୍ଚୋପ’ ମେସିନ ତିଆର କରିଥିଲେ ଏବଂ ଏହାକୁ କଲିକଟାର ମିଳର୍ତ୍ତା, ଝାର ଓ କ୍ଲୁଟିକ ଥିଏଟର ହଲରେ ପ୍ରଦର୍ଶନ କରିଥିଲେ । ସ୍ଵଭାବିକ ଭାବେ ଏଭଳି ନୂଆ ଶୈଳିରେ ସିନେମା ଦେଖି ଦର୍ଶକ ମାନେ ଏହାକୁ ପସବ କରିଥିଲେ । ଫଳଟି ୧୯୯୮ ମସିହାରେ ହିରାଲାଲ ସେନ, ମାଟିଲାଲ ସେନ, ଦେବୋକା ଲାଲ ସେନ ଓ ଭେଲମାଥ ଗୁପ୍ତ ଏକାଠ ‘ଦି ରୟାଲ ‘ବାଇଞ୍ଚୋପ’ କମନ୍’ ପ୍ଲାପନ କରି କଲିକଟାର ଏହାର ପ୍ରଦର୍ଶନ ଆର୍ଥି କରିଥିଲେ । ଏହାପରେ ଅନେକ ବୁଟିଏ ମେସିନ ତିଆର କରି ସେମାନେ କଲିକଟାର ବିଭିନ୍ନ ପ୍ଲାନ, ଭେଲା, ଯାବଦପୁର, ବଜଳା ଦେଶ, ବିହାର ତଥା ଆୟମରେ ‘ବାଇଞ୍ଚୋପ’ ସେ ଚଳାଇଥିଲେ । ଏହି କମାନ ୧୯୯୧ ମାର୍ଚରେ ଭାକାର ଏହସାନ ମଞ୍ଜିଲଠାରେ ସେ କରିବା ପରେ ଏହାର ବହୁତ ପ୍ରଗରିତ ହୋଇଥିଲା ।

ଏହା ଥିଲା ବାଇଞ୍ଚୋପର ସମ୍ପିଳ କାହାଣୀ । ଏବେ କିନ୍ତୁ ସେ କାଳର ‘ବାଇଞ୍ଚୋପ’ ଲଭିତା ହେବାକୁ ଯାଉଅଛି ।

ପ୍ରସନ୍ନ କୁମାର ମିଶ୍ର, ପୁରୀ-୨
ମୋ : ୮୦୧୮୭୭୩୪୩୩୪

ଅପେର
ଆଇଟମ୍
ଶ୍ରୀଗୋବିନ୍ଦ

ଯାତ୍ରା କଥା:-

ନାଟକ ବିନା ମୋ ଜୀବନ ଶୁଣ୍ୟ:

ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ଦିନେଶ ଦାସ

ନୀ ଚକ ମୋର ପେଥା, ନିଶା, ବେଉସା । ମାଛ ଯେମିତି ପାଣ ବିନା କଷିପାରିବ ନାହିଁ, ମୁଁ ସେମିତି ନାଟକକୁ ଛାଡ଼ି ବଞ୍ଚି ପାରିବି ନାହିଁ । ନାଟକ ମୋ ଶିରାପ୍ରଶିରାରେ ରଚ ପ୍ରବାହିତ ହେଲା ପରି ମୋ ଜୀବନ ଦସ୍ତିକାରେ ଯେଉଁ ହୋଇ ରହିଛି । ନାଟକ ବିନା ମୋ ଜୀବନ ଶୂନ୍ୟ । ମୁଁ ନାଟକକୁ ଯେତିକି ଦୁଷ୍ଟ, ନାଟକ ମଧ୍ୟ ମୋତେ ଦେଖିଲି ଦୁଷ୍ଟଙ୍କ ଦିଏ ଜଣେ ନାନ୍ଦୁଆର ସଥା । କେବେ ମୁଁ ନାଟକକୁ ଛାଡ଼ି ପାରିବି, ନା ନାଟକ ମୋତେ କେବେ ଛାଡ଼ି ପାରିବ । ଏହି ନ୍ୟାୟରେ ମୁଁ ଗଲିଛି ସେ ଗଲିଛି, ପଛକୁ ଫେରି ଗହିବାର ଅଭିଳାଷ କେବେ ରଖୁଣ୍ଟି । ଏହାଥୁଳା ନାଟ୍ୟକାର ଦଥା ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ଦିନେଶ ଦାସଙ୍କର ନାଟକ ଓ ନିଜ ଜୀବନକୁ ନେଇ ଅଭିର୍ଯ୍ୟ । ନାଟକ କେମିତି ଛାଇ ପରି ଜୀବନ ସହିତ ରହିଗଲା ବେଳି ପଚାରିବା ପରେ ସେ କହିଥୁଲେ-ମୋ ବାପା ନିତ୍ୟାନନ୍ଦ ଦାସ ଥିଲେ ଜଣେ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ନାଟ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ । ପିଲାଟି ଦିନରୁ ଭାଙ୍ଗ ନାଟକ ନିର୍ଦ୍ଦେଶନା ଦେଖୁ ପ୍ରଭାବିତ ହୋଇଥିଲି । ମୁଁ ପିଲାଟି ବେଳୁ ନାଟକରେ ଅଭିନ୍ୟ କରୁଥିଲି । ଘରକୁ ନାଟ୍ୟାର୍ଥ୍ୟ ରମ୍ଭନାଥ ପଞ୍ଚାଙ୍ଗ ଠାରୁ ଆରମ୍ଭ କରି ନଟବର ସେଣ, ଦୁଃଖୀଗାମ ସ୍ଥାଇଁ, ବାଞ୍ଚିନିଧୁ ଶତପଥାଙ୍କ ପରି ବହୁ ବିଶିଷ୍ଟ ନାଟ୍ୟ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ଯିବା ଆସିବା ଥାଏ । ମାତ୍ରିକରେ ପାଠ ପଢ଼ିବାବେଳକୁ ମୁଁ ପ୍ରଥମେ ନାଟକ 'ଗଲିଯର

ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିଛି । କେବଳ ରାଜ୍ୟ କି ଦେଶ ଦୂରେଁ ବିଦେଶରେ ମଧ୍ୟ ନାଟକ ପରିବେଶର କାଗର ସୁଯୋଗ ପାଇଛି । ବର୍ତ୍ତମାନ ସୁନ୍ଦର ଗାଁଟି ନାଟକ ନିଜେ ଲେଖିବା ସହ ନିର୍ଦ୍ଦେଶନା ଦେଇଛି, ଯାହା ଗାଁଯ, ଜାତୀୟ ଏବଂ ବିଶ୍ୱାସରେ ଅନେକ ସୁନାମ ଅର୍ଜନ କରିଛି । ଏହା ବ୍ୟତୀତ ଶହେର ଉତ୍ସ୍ଵ ଏକମୁଖ୍ୟ ମଞ୍ଚ ନାଟକରେ ନିର୍ଦ୍ଦେଶନା ଦେବା ସହିତ ମୋଟାମୋଟି ସମସ୍ତ ପ୍ରକାର ନାଟକକୁ ମିଶେଇଲେ ଗାଁଠନରୁ ଉତ୍ସ୍ଵ ନାଟକରେ ନିର୍ଦ୍ଦେଶନା ଦେଇଥିବା କହୁଛି ଦିନେଶ ।

ଦିନେଶ ନିଜେ ଲେଖ୍ ନିର୍ଦ୍ଦେଶନୀ ଦେଇଥିବା ନାଟକ ମଧ୍ୟରେ ରହିଛି... ଅ ଆ ଜ, ମେଘଦୂତମ, ଛାଇ, ହୁଠପଥର, ପୁନଃସ୍ଵପ୍ନୀ ସତ୍ୟାଗ୍ରହ, ପୌରଷ, ଅଧା ଅଧା, ଦେବଦାସୀ, ମୁକ୍ତି ସଳିତା, ବାଘ ନେଇଗଲା ଦୋହିଅଥା, ସିନ୍ଧି, ଦୋଡ଼ି, ଗିରିଚିଟ, ଭଲ ନାଟକ । ସେ ମଧ୍ୟ ଚଶମା, ହୋପ, ସୁଷ୍ଣି ଭଲ ତିମୋଟି ବିଜ୍ଞାନ ନାଟକ ଲେଖ୍ ଓ ନିର୍ଦ୍ଦେଶନୀ ଦେଇ ଭାରତ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଉଚ୍ଚ ପ୍ରକଳ୍ପିତ ହୋଇଛନ୍ତି । ସାହିତ୍ୟ ଏକାଡେମୀ ଦ୍ୱାରା ମନୋନୀତ ହୋଇ ‘ମେଞ୍ଚାଏ ଦାର୍ଶନାସ’ ନାଟକ ମୁଦ୍ରଣ ହେବା ସହ ରାଜାରାମମୋହନ ରାୟ ଲାଇବ୍ରେରା ଅନୁଦାନରେ ସାରା ସ୍କୁଲ-କଲେଜକୁ ସରକାର ଯୋଗାଇ ଦେଇଛନ୍ତି । ୧୦୨୨ ରେ କିନ୍ତୁ ରାମଙ୍କ ଜୀବନ ଜାହାନାକୁ ନେଇ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିଥିବା ପରାକ୍ରାନ୍ତ ନାଟକ ‘ଅଧାଅଧା’କୁ ଡିଶା ସଙ୍ଗାତ ନାଟକ ଏକାଡେମୀ ମସ୍ତିତ କରିଛି ।

୨୦୨୨ / ୧୬ ମିହିରାରେ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ଗୁପ୍ତପ୍ରାଦା ମିଶ୍ରଙ୍କ ଅନୁପ୍ରେରଣାରେ ଯାତ୍ରା ପ୍ରବେଶ କରିଥିଲେ । ପ୍ରଥମେ ସେ ଯାତ୍ରା ରଜମହଳ ପାଇଁ ପୁରୁଷର ଦେହ ନାରାର ମନ ନାଟକକୁ ନିଜେ ଲେଖୁଣା ଓ ନିର୍ଦ୍ଦେଶନା ଦେବା ସହ ନାଟକକୁ ସୁପରହିଟ୍ କରେଇ ପାରିଥିଲେ । ପୁରୁଷର ମନ ନାରୀର ଦେହ ନାଟକ ସେତେବେଳେ ଦେଶ ଚର୍ଚାକୁ ଆସିପାରିଥିଲା । ଚଳିତବର୍ଷ ସେ ଯାତ୍ରା ଫିହରହିନା ପାଇଁ ବଡ଼ ବେଦରଦା କଳାସାଂକ୍ଷ ଓ କଳିଙ୍ଗର ହେ ଜିଶ୍ରୀ ମୋତେ ମୃଦୁ ଦିଅ ନାଟକର ନିର୍ଦ୍ଦେଶନା ଦେଇ ବେଶ ଚମକେଇ ଦେଇଛନ୍ତି, ଯାହାର ନାଟ୍ୟ ରତ୍ନା କରିଛନ୍ତି ଉ. ଦାସପକ ଜେନା ।

ଦିନେଶଙ୍କ ଜମ୍ବୁଲ୍ଲାନ ତେଜକାଳି ଜିଲ୍ଲାର ହିମୋଳ କୁକ ପଡ଼ା ଗ୍ରାମରେ ହୋଇଥିଥାବେଳେ ବାପାଙ୍କର କର୍ମକ୍ଷେତ୍ର ଗୋଟିଏପୂର ଥୁବା କାରଣରୁ ଲ୍ଲାମୀ ବାସିଦା ଭାବେ ରହୁଥୁଲେ ବି ସାରା ଦିଶାରେ ନାଟକକୁ ନେଇ ନିଜର ମହକ ବିଜ୍ଞାପିତ କରିପାରିଛନ୍ତି । ସେ ପ୍ରାସ୍ତୁତ କରିଥିବା ଓ ନିର୍ଦ୍ଦେଶନ ଦେଇଥିବା ନାଟକ ଆଜି ଓଡ଼ିଆ ଅଭିଭାବ ସ୍ଥାପନ ବହନ କରେ । ନିଜର ଜାତି, ମାତି, ସଂସ୍କୃତି ପାଇଁ ଓଡ଼ିଆ ନାଟକକୁ ଯେଉଁ ଲ୍ଲାନରେ ପହଞ୍ଚେ ପାରିଛନ୍ତି, ତାହା ଅଭିଭୂତରାୟ ହୋଇ ରହିବ । ସେ କେତ୍ର ଓ ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ସଂସ୍କୃତି ବିଭାଗ ପକ୍ଷରୁ ଜଣେ ପ୍ୟାନେଲ ଡାଇରେକ୍ଟ ଭାବରେ କର୍ମ୍ୟ କରିବା ସହ ଅନେକ କର୍ମଶାଳା, ପ୍ରଶିକ୍ଷଣ ଶିବିରରେ ନିଷ୍ଠାପନ ସହ ନାଟକ ପାଇଁ ଯେଉଁପରି ଉତ୍ତରାଖଣ୍ଡରେ କର୍ମ୍ୟ କରିଯାଇଛନ୍ତି, ସେଥିଥାରୁ ଓଡ଼ିଆ ଜାତି ସବୁଦିନ ପାଇଁ ମନେରଖ୍ବ ।

‘ନିତିଦିନ’ର ରବିବାର କ୍ଷେତ୍ରପତ୍ର ‘ନଜର’କୁ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତମୁଲୀ, ହସକଥା, ଶୌଦିର୍ଯ୍ୟ, ରୋଷେଇ, ଦୀନେମା ଖବର, ଘାସ୍ୟ, କ୍ୟାରିନ୍ୟର ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ଲେଖା ପଠାଇବାକୁ ଗହୁଁଥିଲେ, ନିମ୍ନଲିଖିତ ଟିକଣାରେ ପଠାନ୍ତି-
‘ନଜର’, ସଫାଦକ, ନିତିଦିନ, ସେଉ ନ୍ତ୍ର-ଟିଏସ୍ୟ/୨୧୦/୯, ସେକ୍ଟର-୬, ଜ୍ଞାନ-ବି, ମଞ୍ଚେଶ୍ଵର ଶିଳ୍ପାଳ୍ଯ, ଭୁବନେଶ୍ୱର-୭୫୧୦୧୦, mail-nitidinnazar@gmail.com